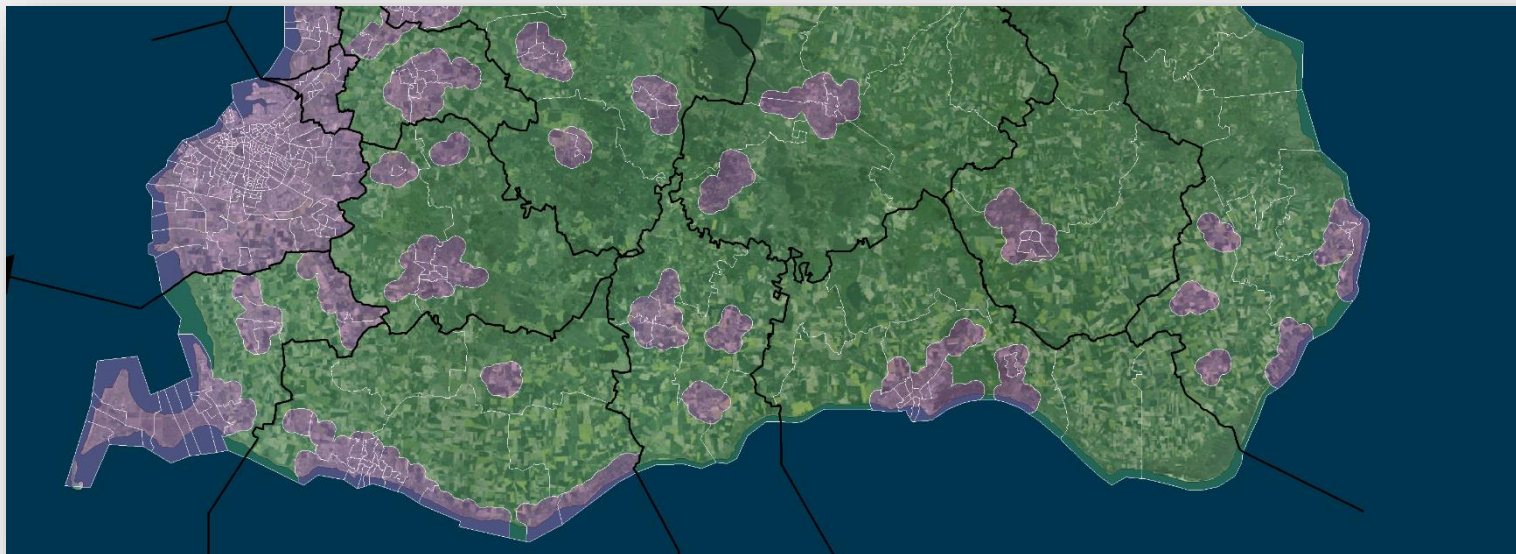

Demografiska statistikområden

-

Kombinerad statistik och geodata för att beskriva Sverige

Stefan Svanström
Regioner och miljö

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

facebook.com/statisticssweden

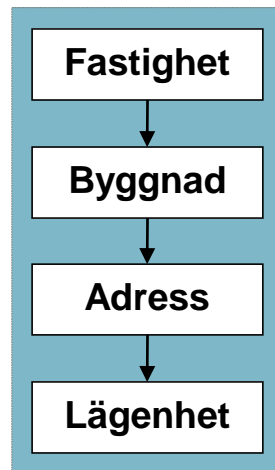
[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

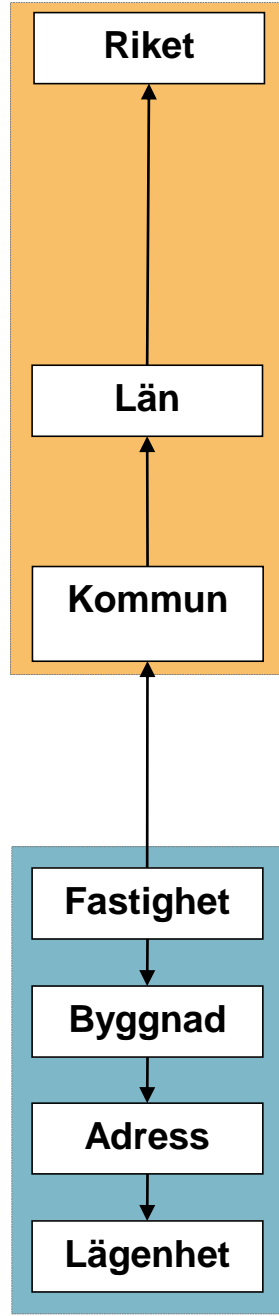

[statistiska_centralbyran_scb](https://instagram.com/statistiska_centralbyran_scb)

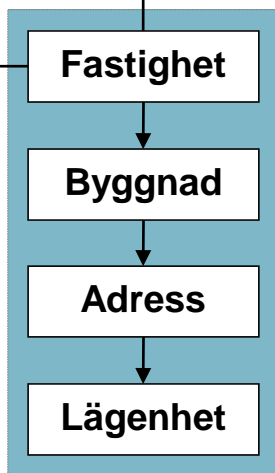
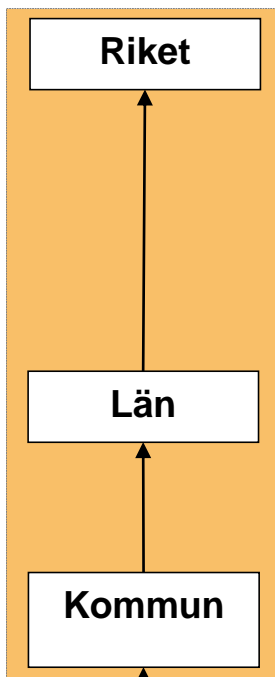
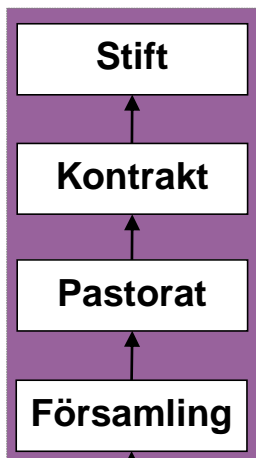
Grundstenar för regionala indelningar

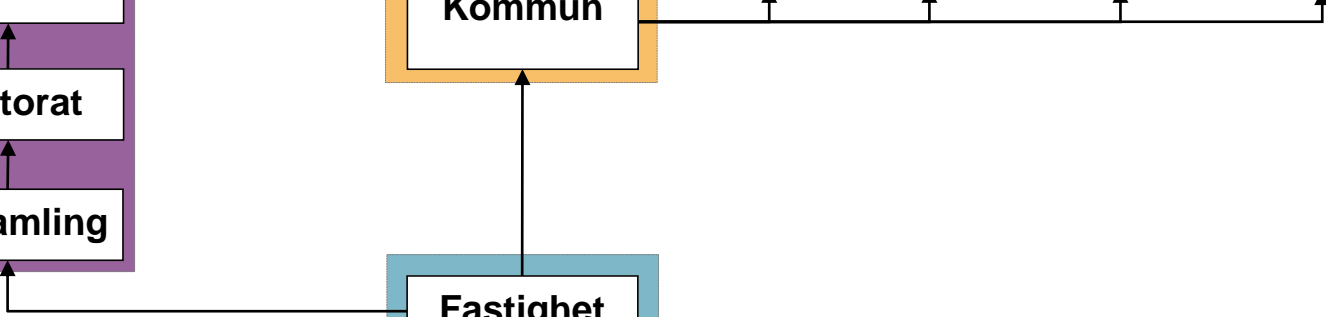
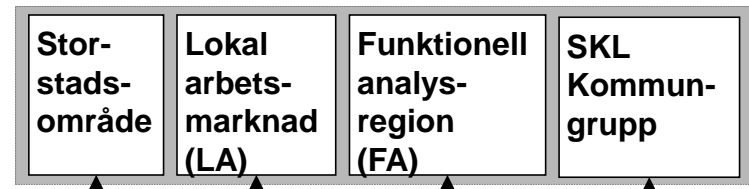
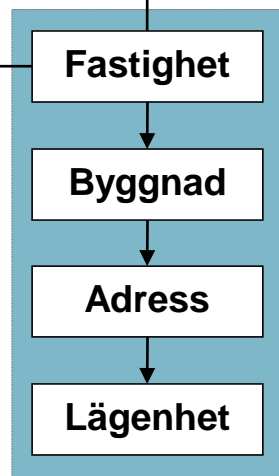
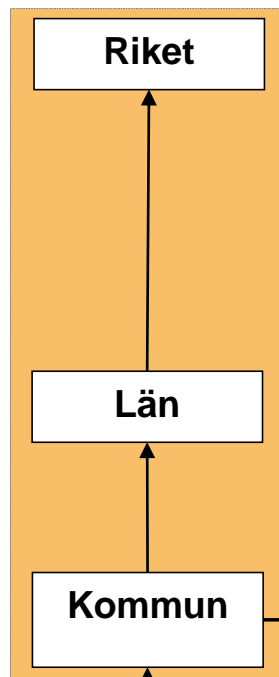
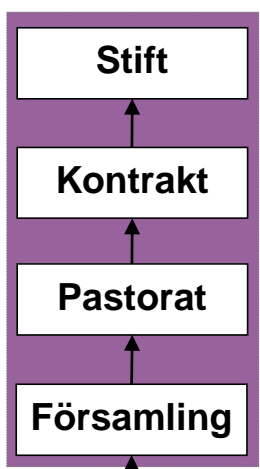

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

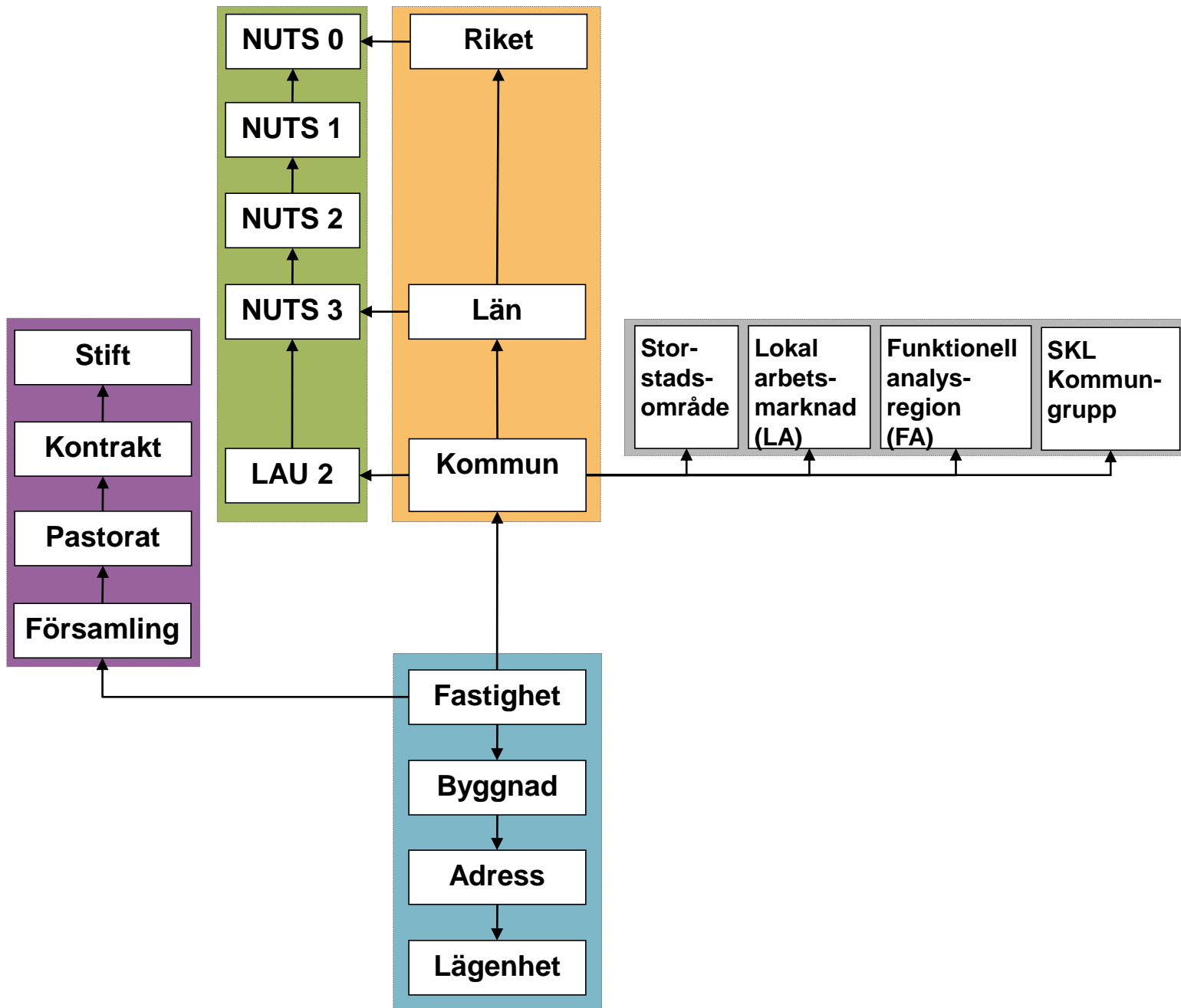

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

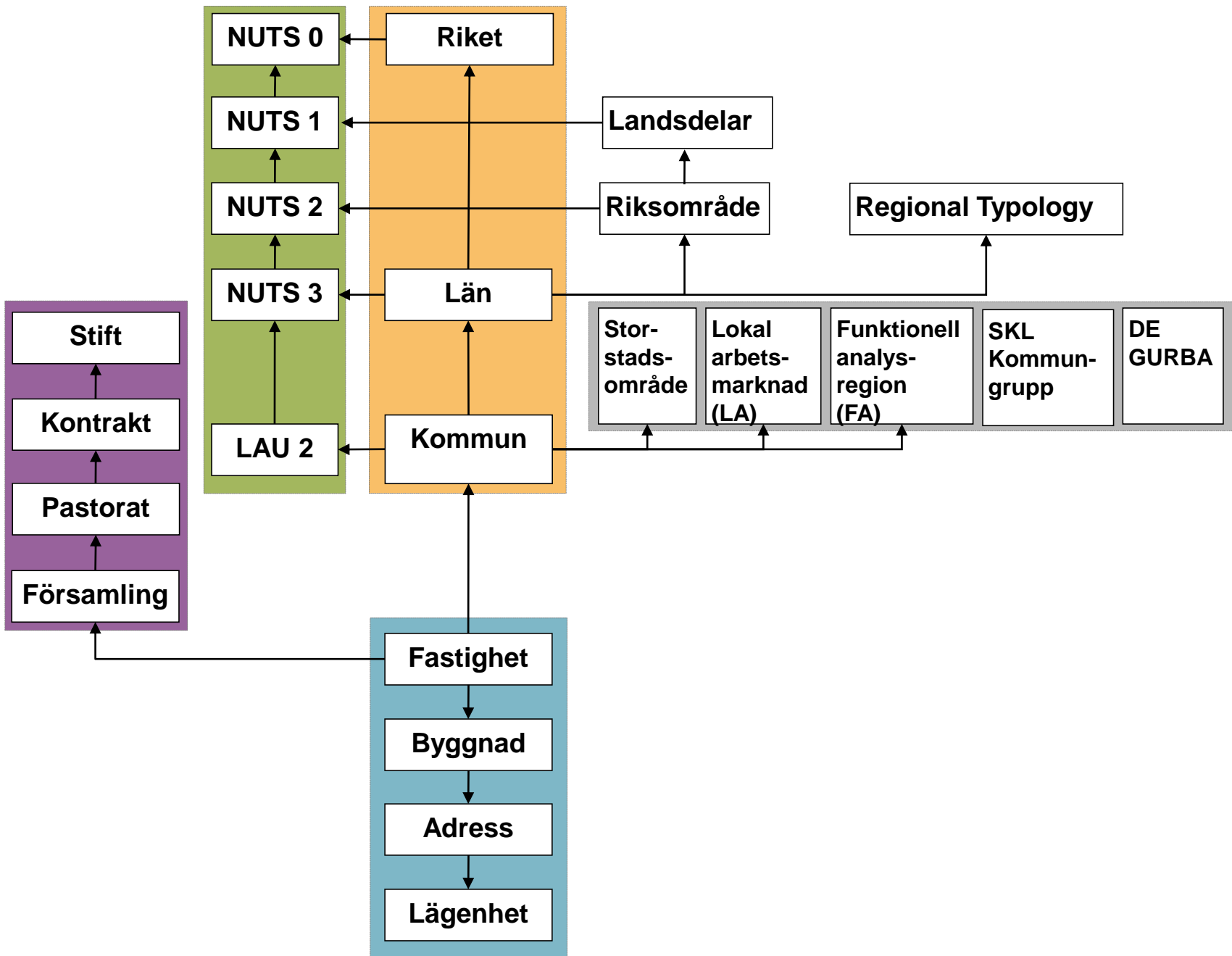

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

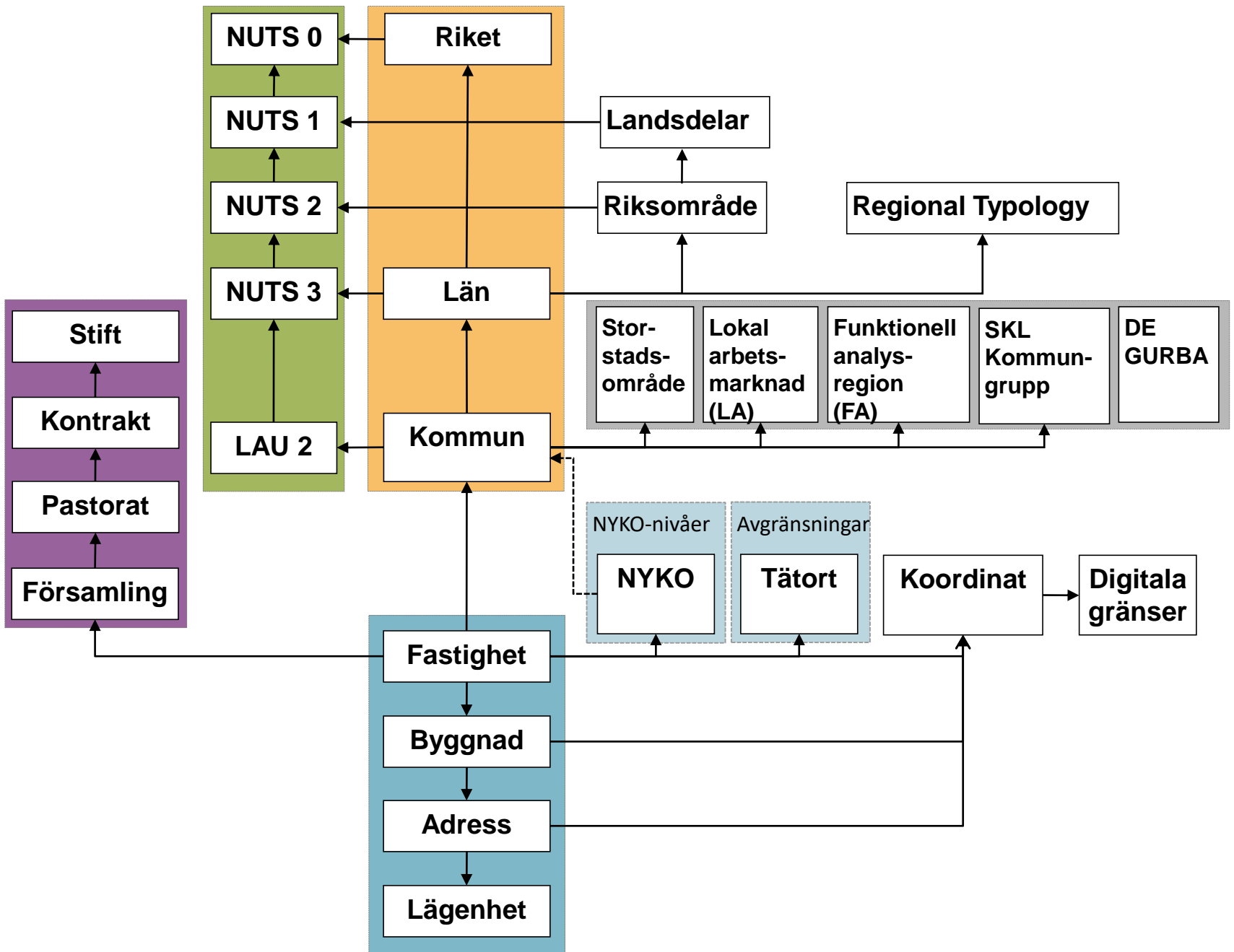

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

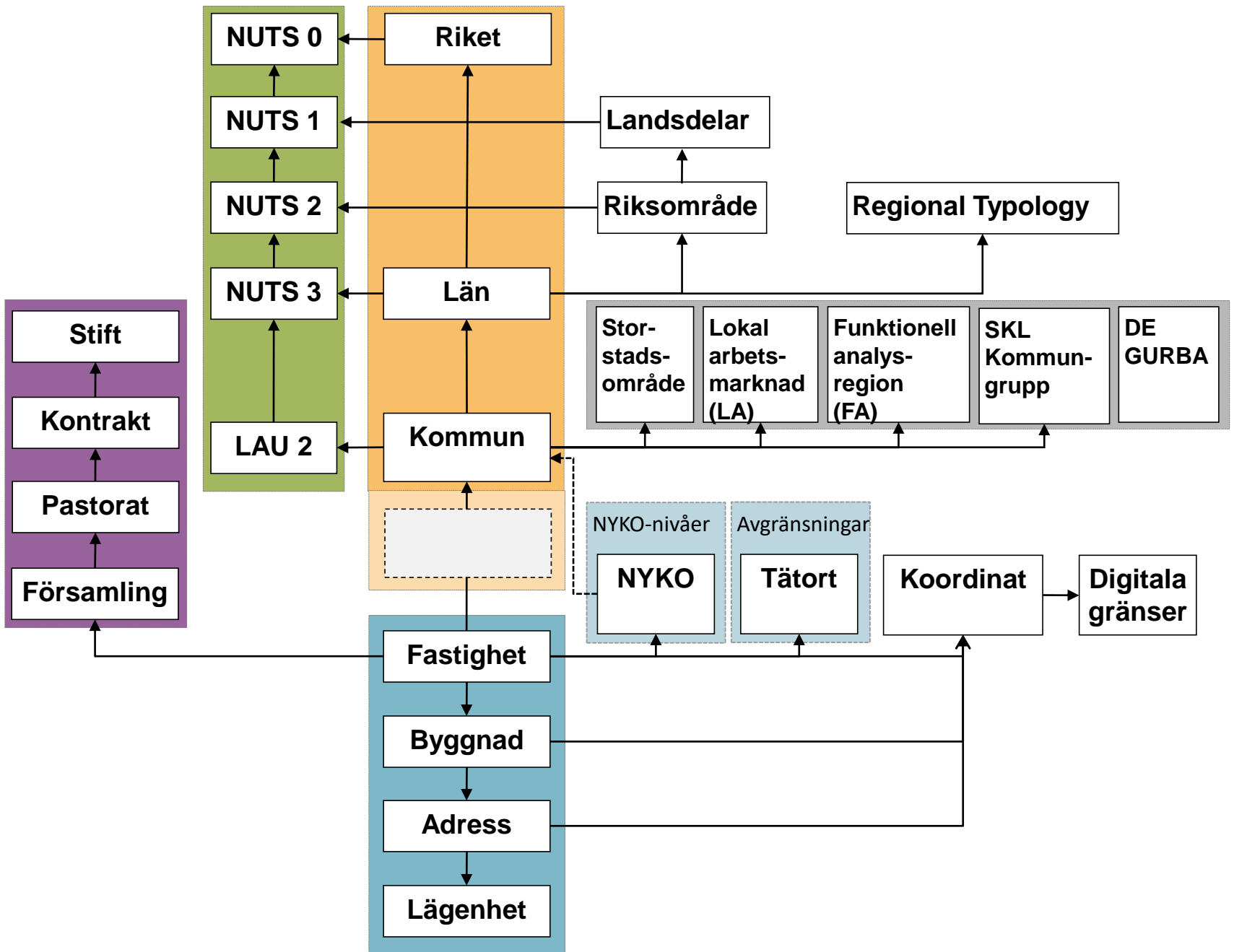
Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

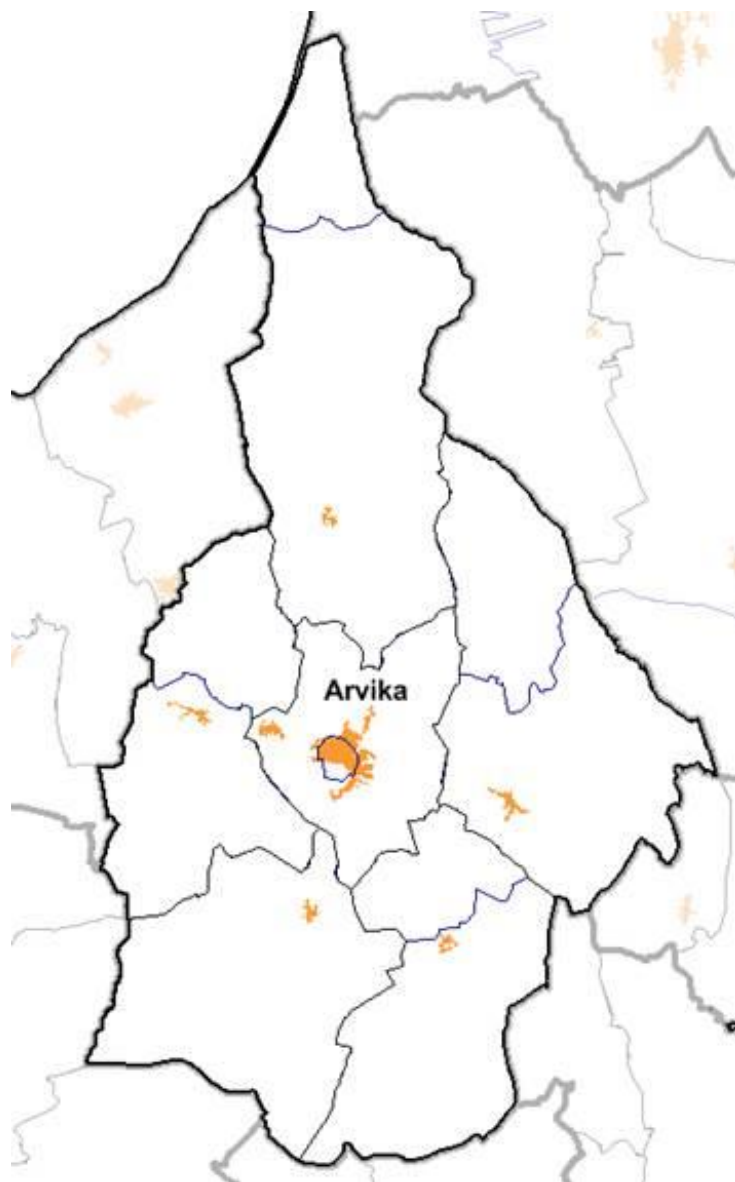

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Kommunreformer

1863:
2 500 primärkommuner
Städer och socknar

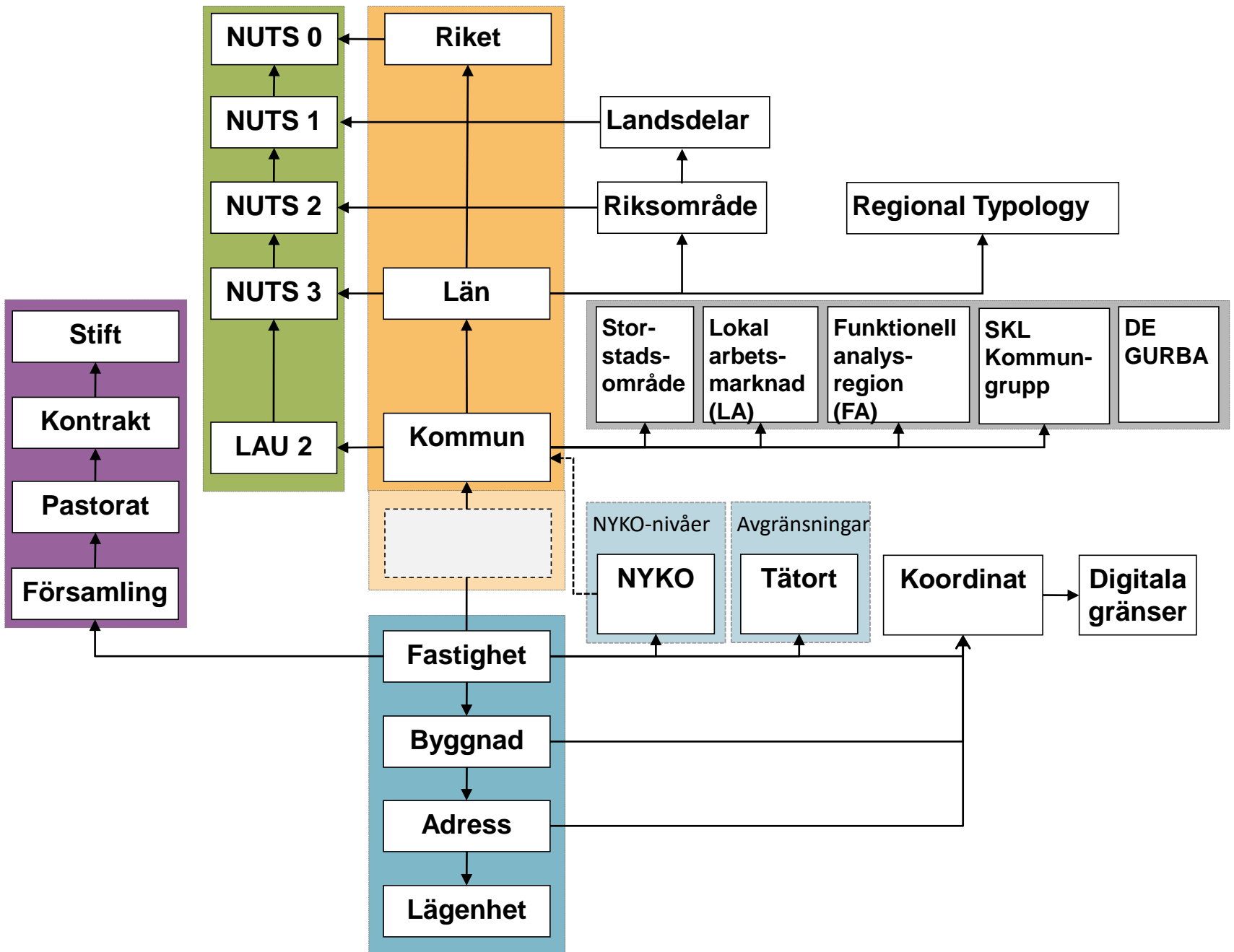
1952:
816 Storkommuner
Påverkade främst landsbygd
Landskommun, köping, stad

1971:
282 Kommuner
Centralortsprincip

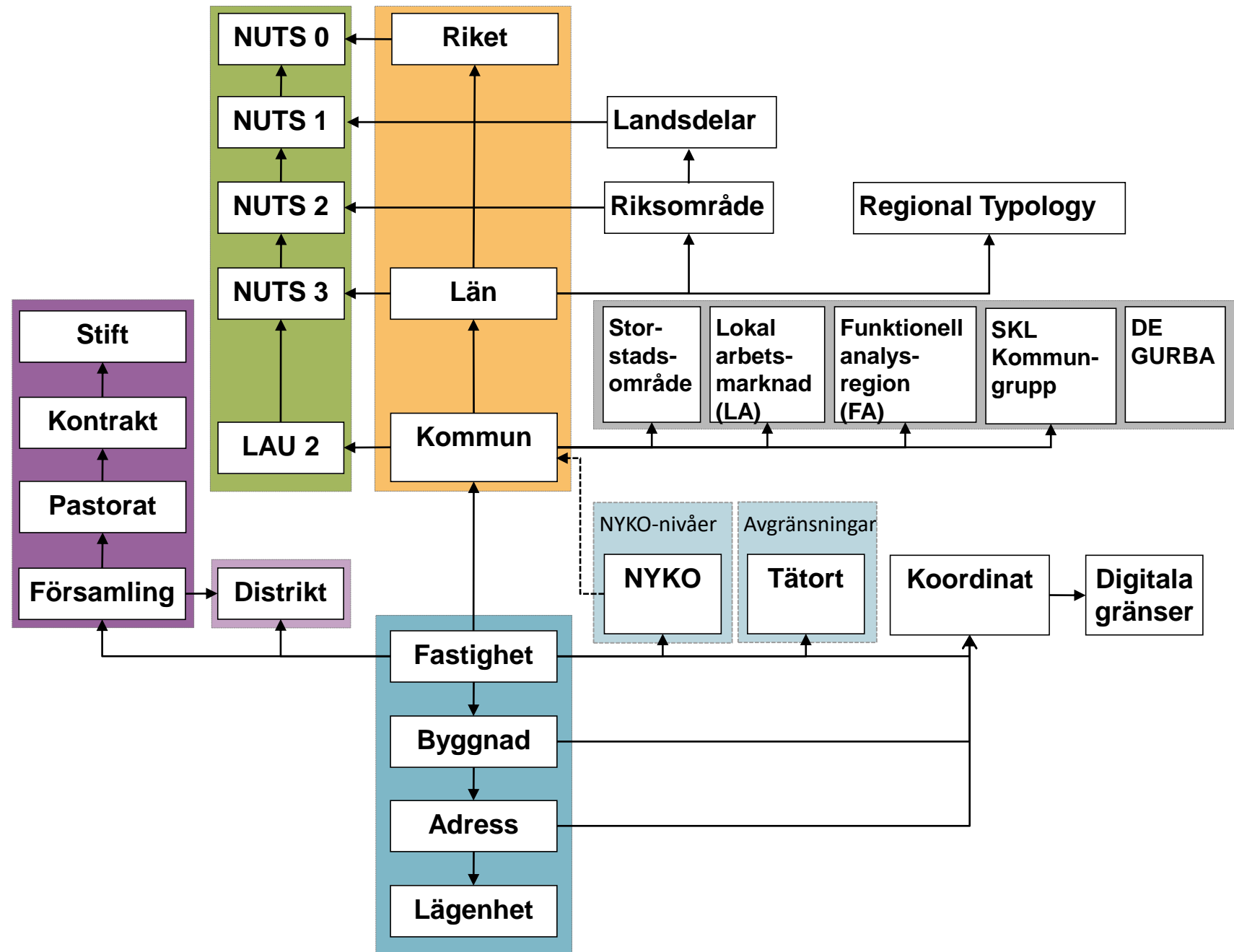

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

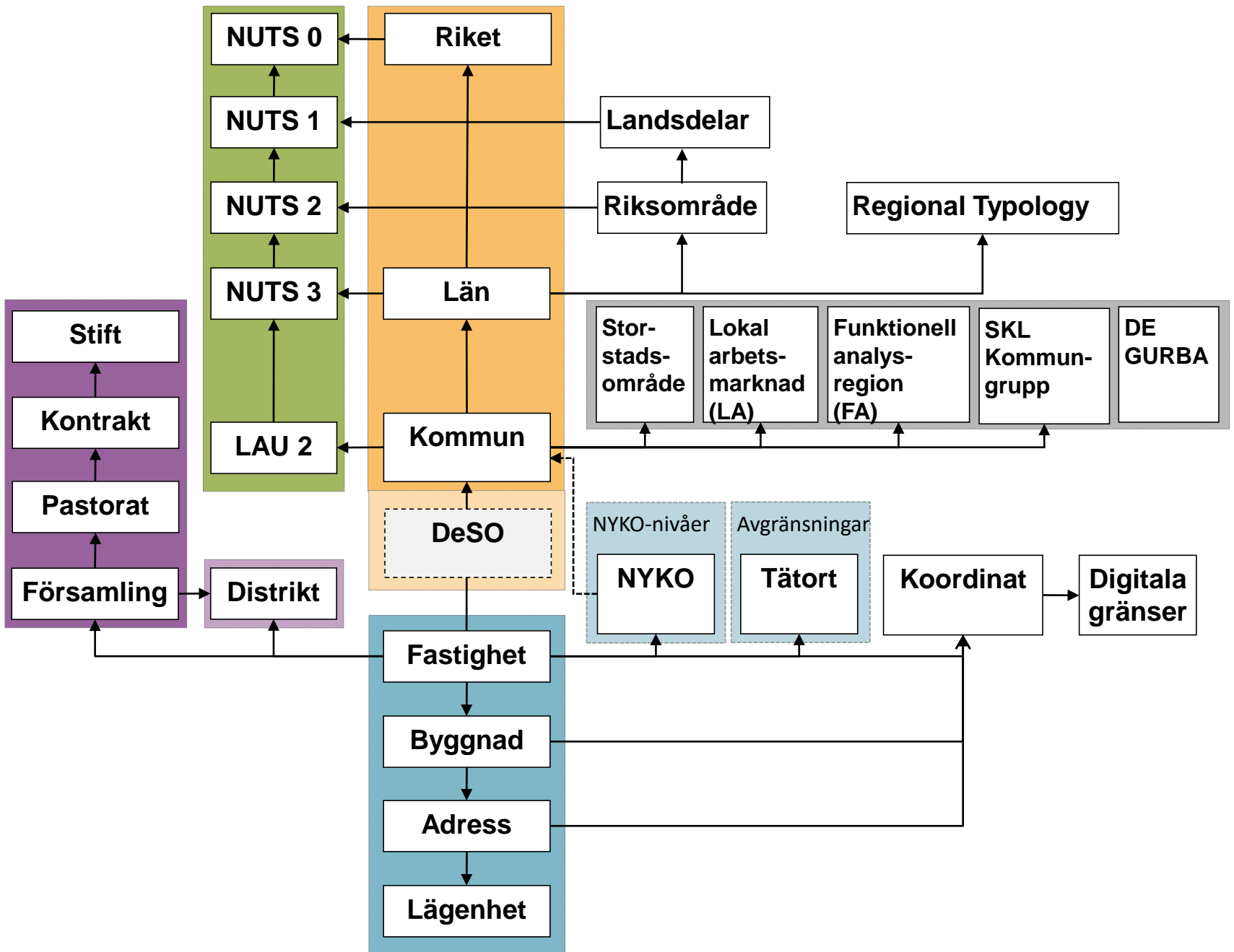

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

SAMS

Small Areas for Market Statistics

- Indelning från 1994 (viss revidering 2003)
- Behov från användare av en rikstäckande indelning på små områden
- Stabil indelning över tid
- Ville skapa homogena områden avseende
  - Befolkning (ca 1 000 personer)
  - Bebyggelse (bebyggelsetyp och ålder)

SAMS

baseras på

SAMS	Antal kommuner
NYKO (viss nivå)	60
NYKO (intervall)	18
NYKO (summeringsregister)	39
Basområden (Län 01 exkl Stockholm)	25
Basområden (Summering av basområden)	1
NYKO totalt	143
Valdistrikt	147
TOTALT	290

SAMS

Användningsområden

- Stabil indelning över tid (skapar långa tidserier)
- Stor användning inom forskarvärlden
- Underlag av statsbidrag till skolor via Skolverket
- Transportbidrag från Tillväxtverket

Varför ny indelning

- Åldersstigen indelning
- I flertalet kommuner är det för många områden
- Ojämnt antal områden mellan befolkningsmässigt stora kommuner
  - Stockholm (128 områden)
  - Göteborg (876 områden)
- Skär kors/tvärs över tätorter
- Bristfällig hänsyn till naturliga barriärer (mycket har hänt på 20 år)
- Ny byggordning i kommunerna
- Morfologin är på många platser överspelad

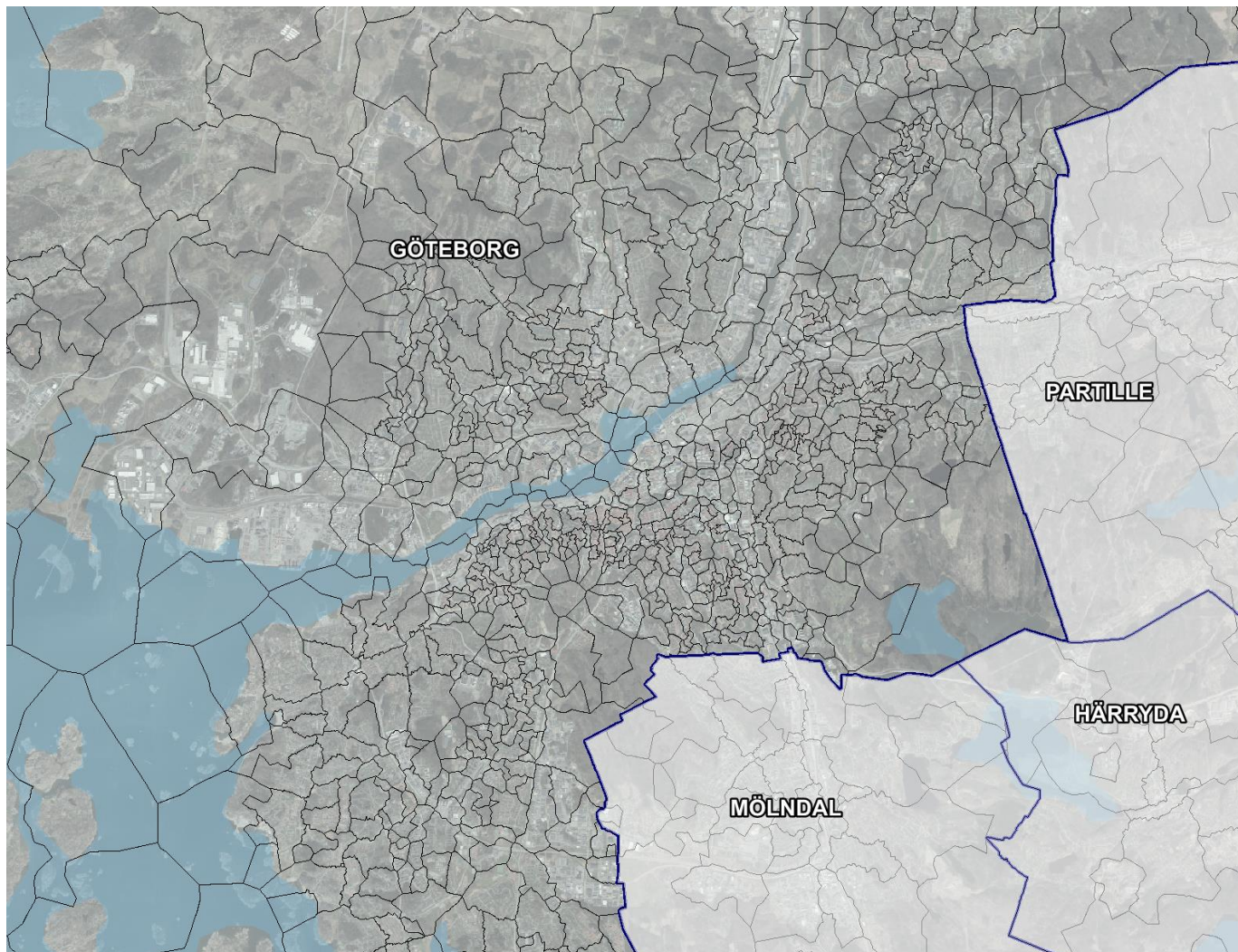

SAMS

Göteborg – 876 delområden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

SAMS

Stockholm – 128 delområden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

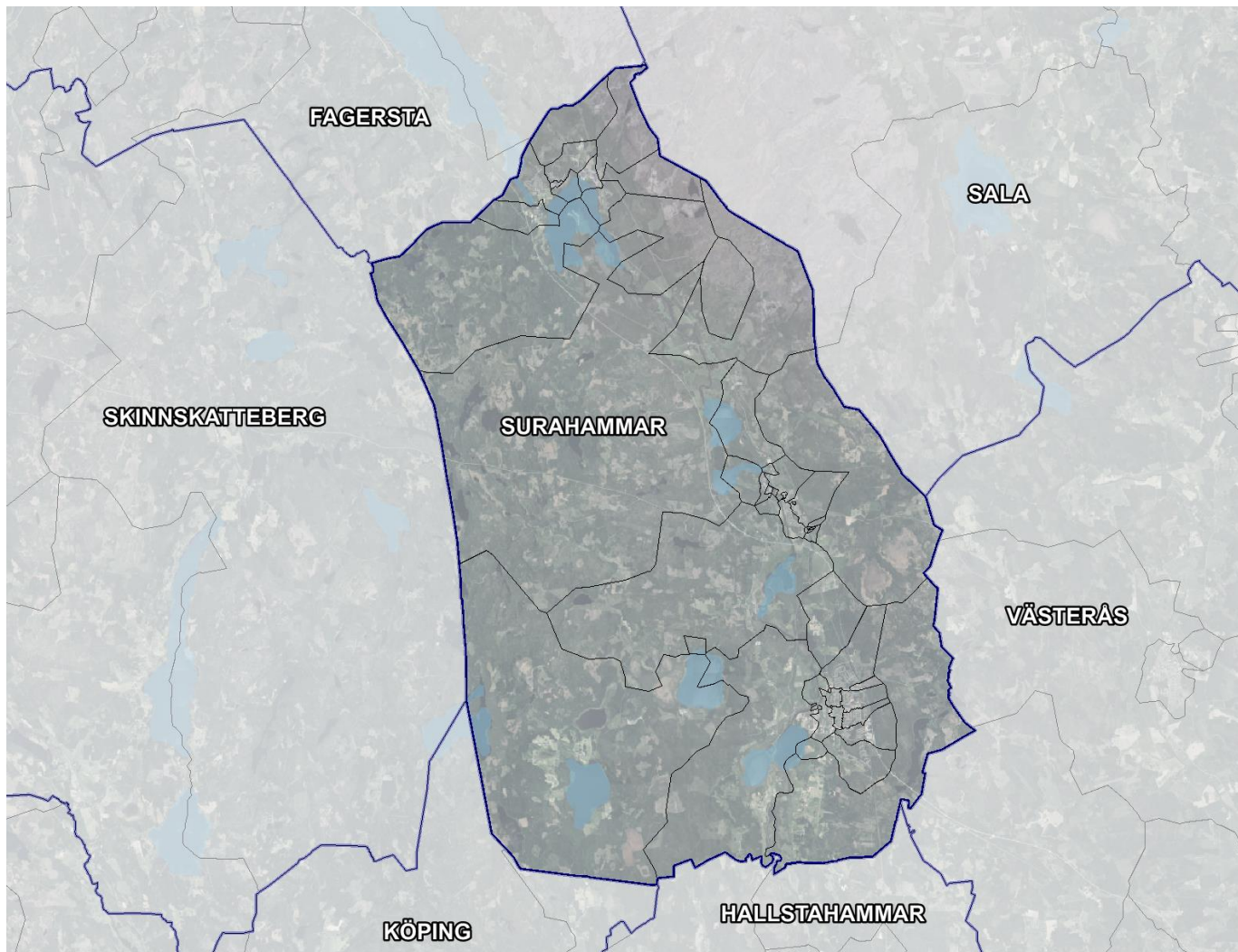

SAMS

Surahammar – 33 delområden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Syfte med ny indelning

- Behov av översyn av indelning
- Minska antalet områden (9 207 idag)
- Skapa mer homogena områden – befolkningsmässigt
- Hänsyn till befolkningskoncentrationer
- Beskriva bebyggelsekoncentrationer
- Hänsyn till naturliga barriärer där så är möjligt

Alternativa indelningar

Alternativa indelningar

Områdesindelningar	Täckningsgrad	Befolkningsmässig homogenitet	Beständig över tid	Korsar kommungränser	Hänsyn bebyggelse-koncentration	Tillgänglighet	Antal delområden
Församlingar	Riket	Nej	Delvis	Ja	Nej	Nationell Geodata	1 400
Postnummer	Riket	Nej	Nej	Ja	Nej	Nationell Geodata	10 000
NYKO	286 kommuner	Nej	Nej	Nej	Delvis	Lokalt delvis geodata	95 000
SAMS	Riket	Nej	Ja	Nej	Delvis	Nationell Geodata	9 200
Tätorter	Delar av kommuner	Nej	Nej	Ja	Ja	Nationell Geodata	1 979
Distrikt	Riket	Nej	Ja	Ja	Nej	Nationell Geodata	2 500
Stads-/Kommundelar /Basområden	Delar av kommuner	Nej	Nej	Nej	Ja	Lokalt delvis geodata	???
LUA	Delar av kommuner	Delvis	Nej	Nej	Ja	Nationell Geodata	23
URB	Delar av kommuner	Delvis	Nej	Nej	Ja	Nationell Geodata	15
NOA	Delar av kommuner	Nej	Nej	Ja	Ja	Nationell Geodata	60
Valdistrikt	Riket	Ja	Nej	Nej	Delvis	Nationell Geodata	5 800

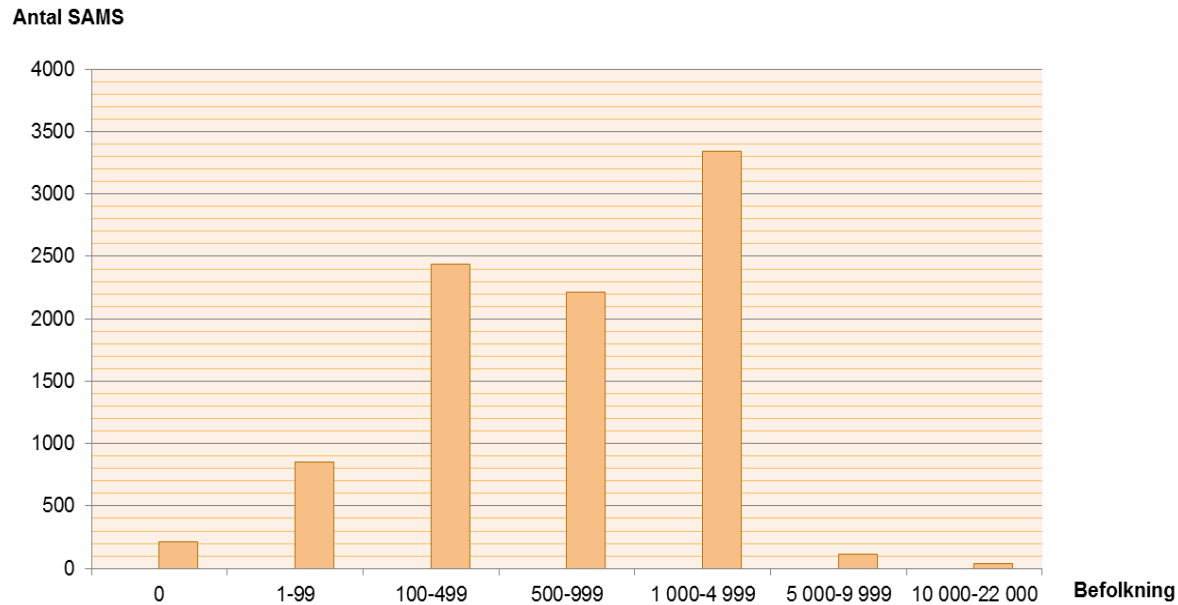
Krav och kriterier på DeSO

- Följa kommungränser
- Inte förändras över tid
- Stor hänsyn till tätorter, buffrar kring de större
- Utnyttja valdistrikt
- Befolkning mellan 1 000 och 3 000 per område

Moderniserad indelning - Befolkningens storlek

■ SAMS befolkning

Moderniserad indelning - Naturliga barriärer

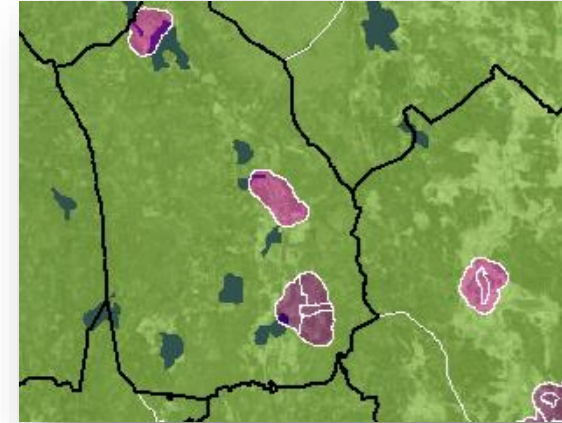
Där så är möjligt:

- Vägar
- Järnvägar
- Vattendrag

Moderniserad indelning - Befolkningskoncentrationer

Tätorter
Över 1000 invånare
Buffer 600m

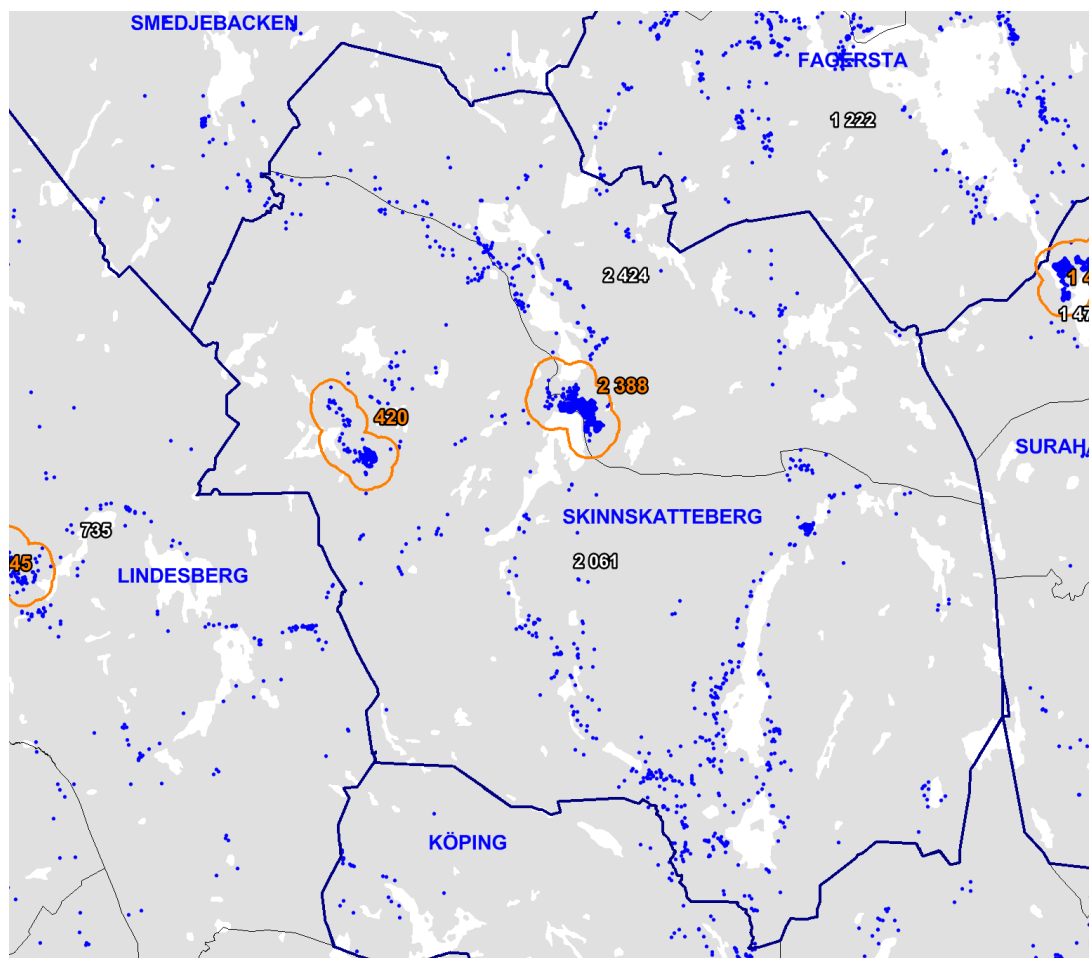
Moderniserad indelning - Bebyggelsemönster

- Bygger in uppgifter från taxeringen
  - Bebyggelsens ålder
  - Typ av byggnader
  - Upplåtelseform
- Klassning utifrån huvudsaklig bebyggelse
  - Småhus
  - Flerbostadshus/hyreshus
  - Industri
  - Service

Exempel: Skinnskatteberg

- Två valdistrikt
- Två tätorter
- Skär centralort

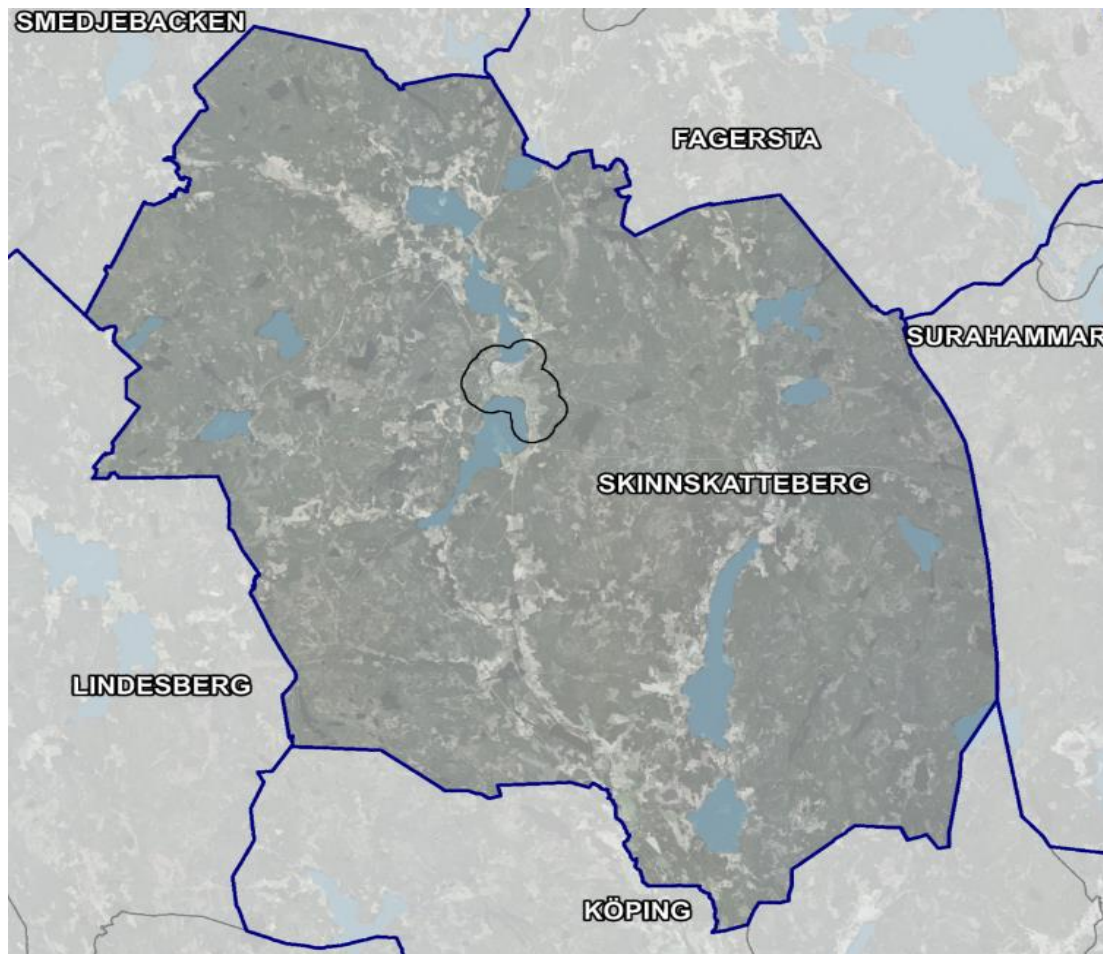

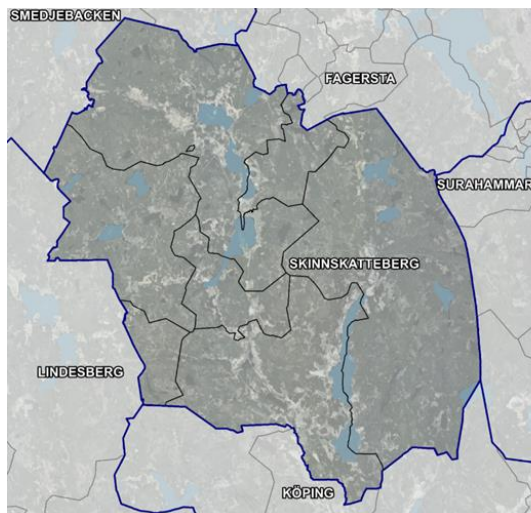
Blir två DeSO

Beslut:

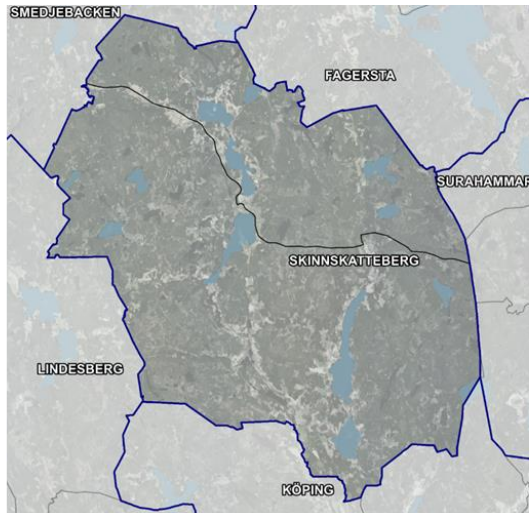
- Dela upp i centralort och omland

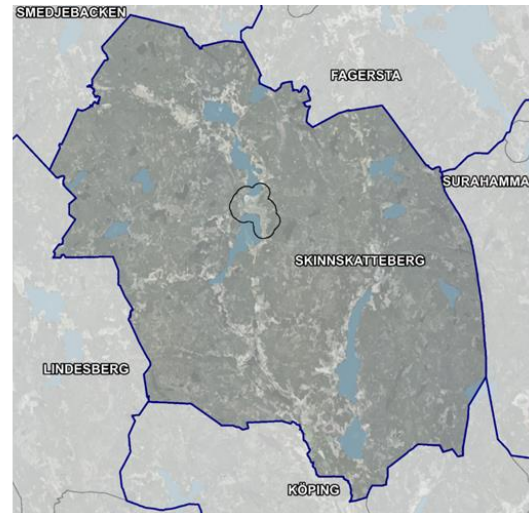
Exempel: Skinnskatteberg

SAMS

Valdistrikt

DeSO

Kraftig ökning i Hammarby sjöstad

1995:
489 personer

2016:
18 411 personer

Kraftig ökning i Hammarby sjöstad

1995:
489 personer

2016:
18 411 personer

Färre områden i Göteborg

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

SAMS

Färre områden i Göteborg

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

DeSO

Stockholm och Göteborg

	SAMS		DeSO	
	<u>Antal</u>	<u>Bef/omr</u>	<u>Antal</u>	<u>Bef/omr</u>
Stockholm	128	7 367	544	1 720
Göteborg	876	635	306	1 820

Västerås

SAMS: 130 delområden

DeSO: 69 delområden

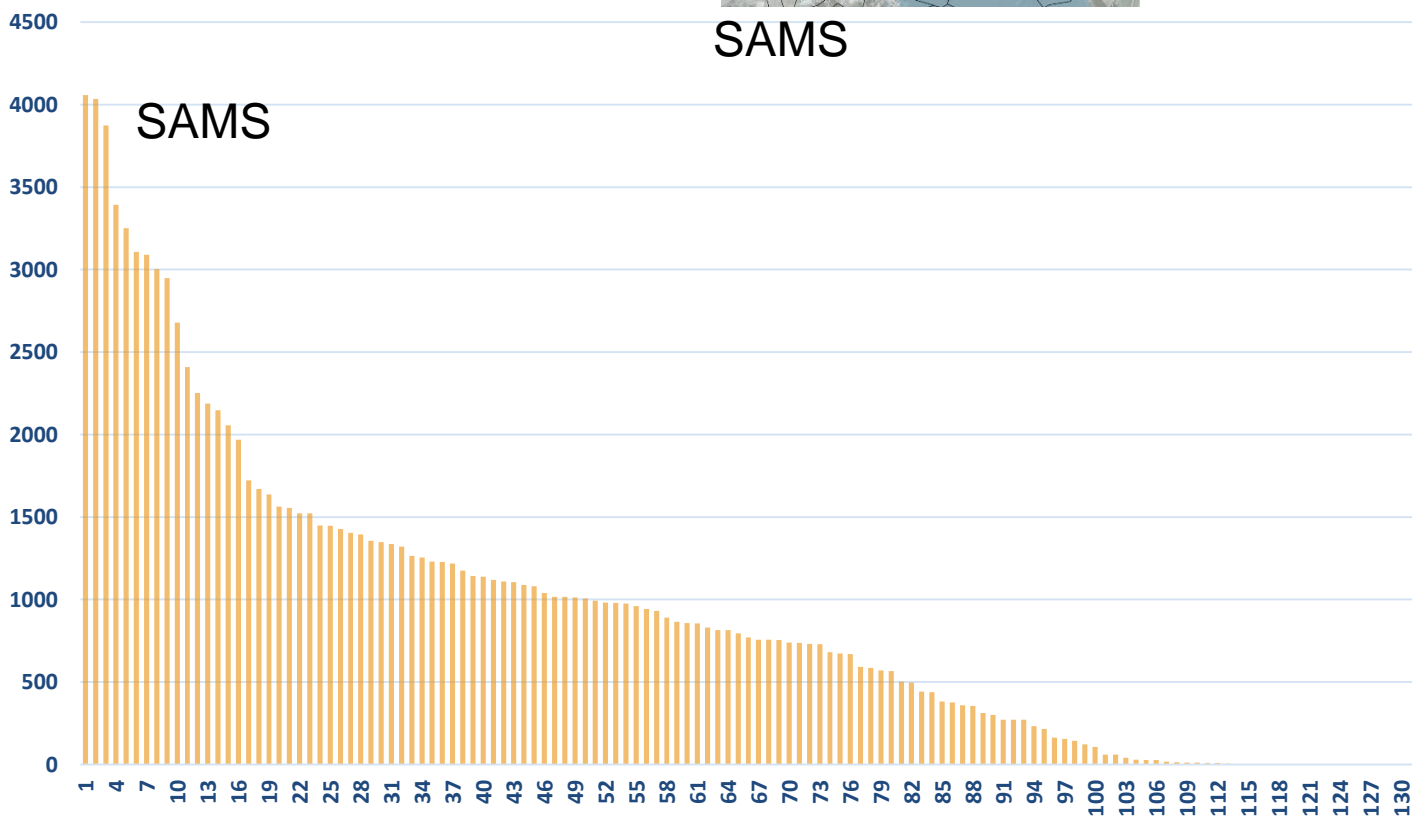
Västerås

SAMS

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Befolkning

Områden

Västerås

SAMS

DeSO

Befolkning

4500

4000

3500

3000

2500

2000

1500

1000

500

0

1

SAMS

DeSO

Områden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

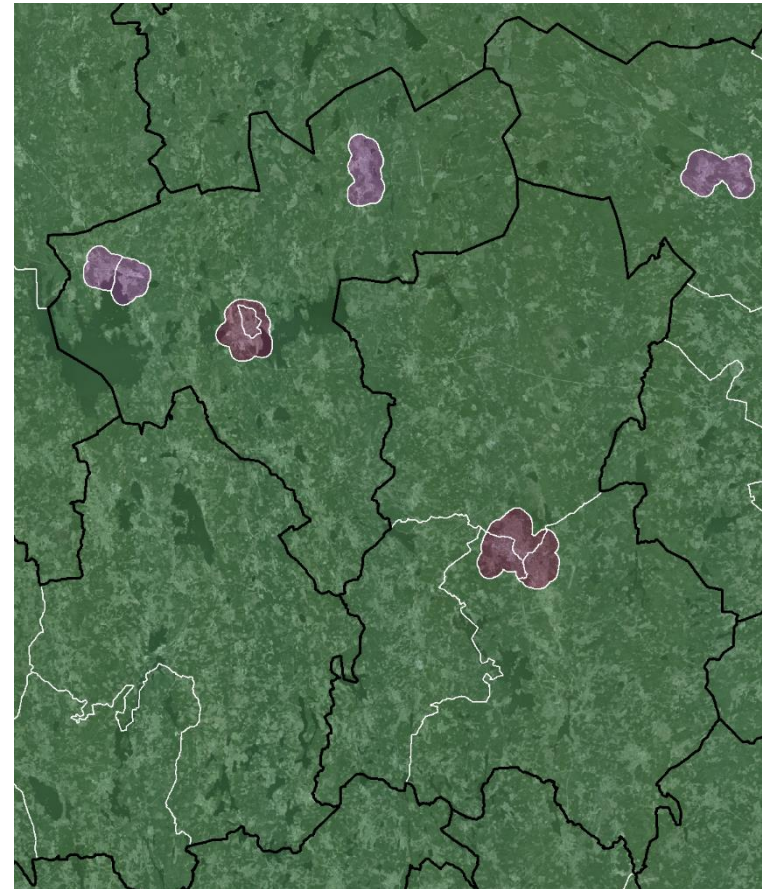

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -
Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

07
07
07
07

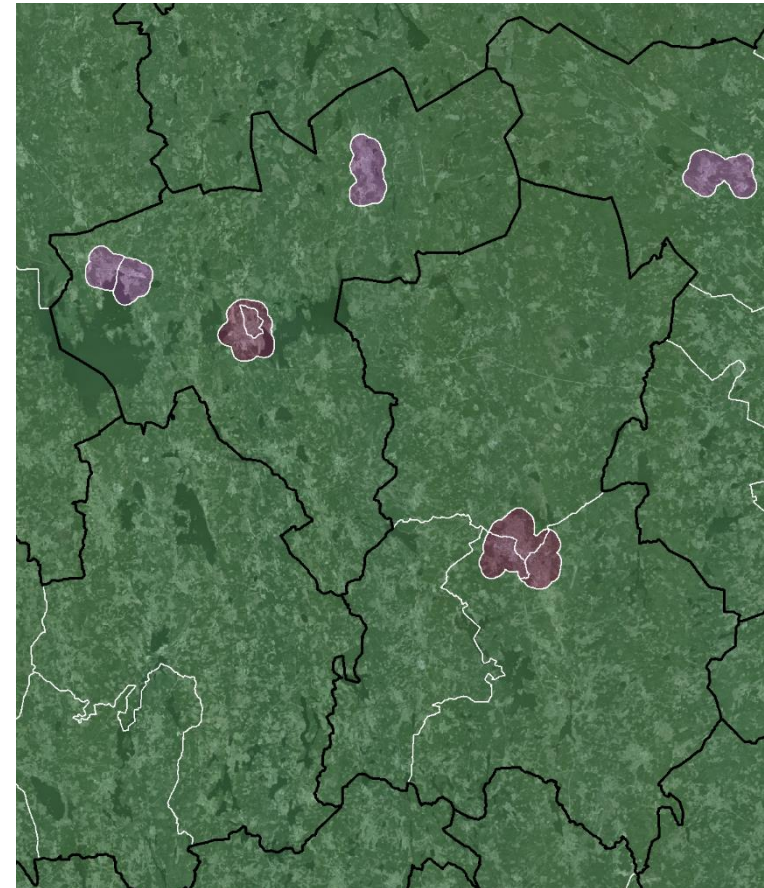
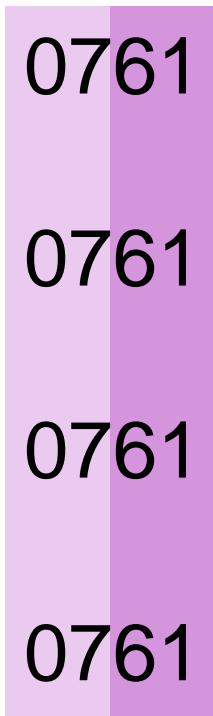

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -
Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

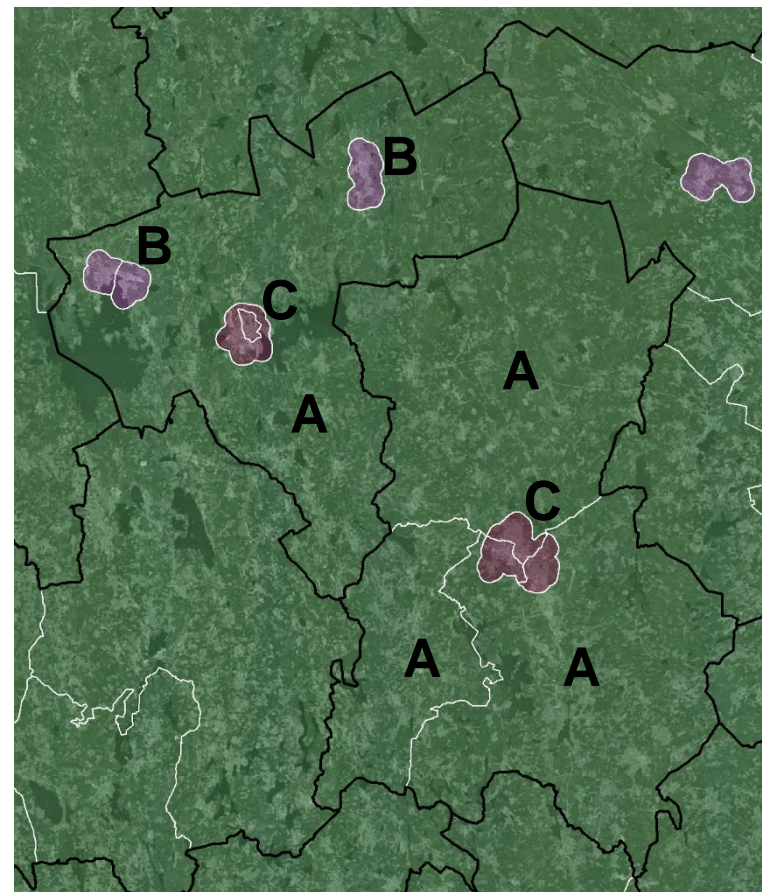

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -

Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

0761	B
0761	B
0761	C
0761	A

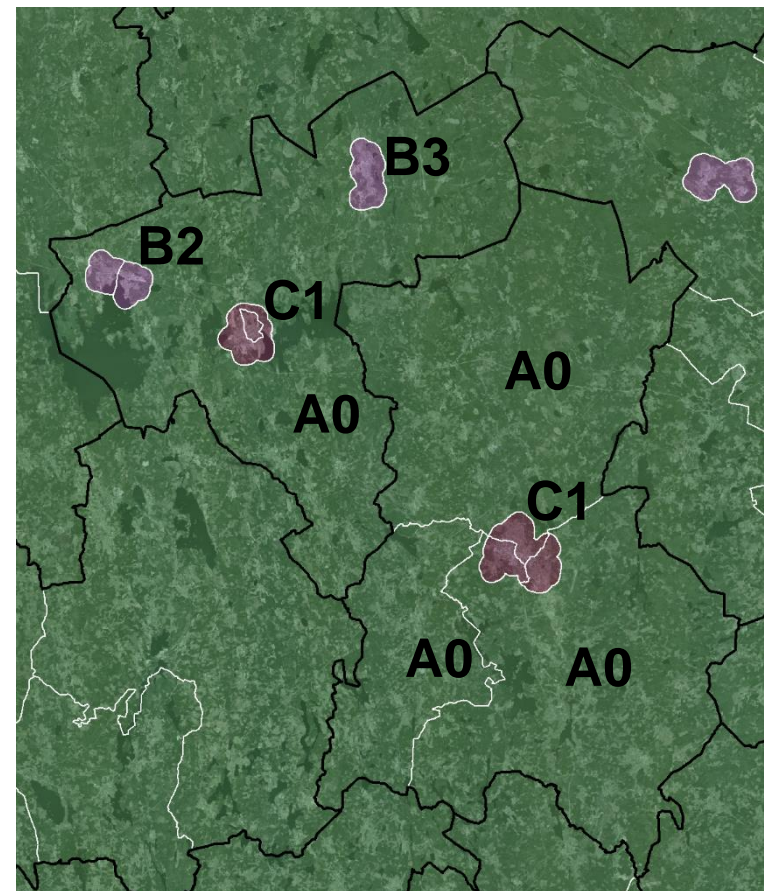

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -

Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

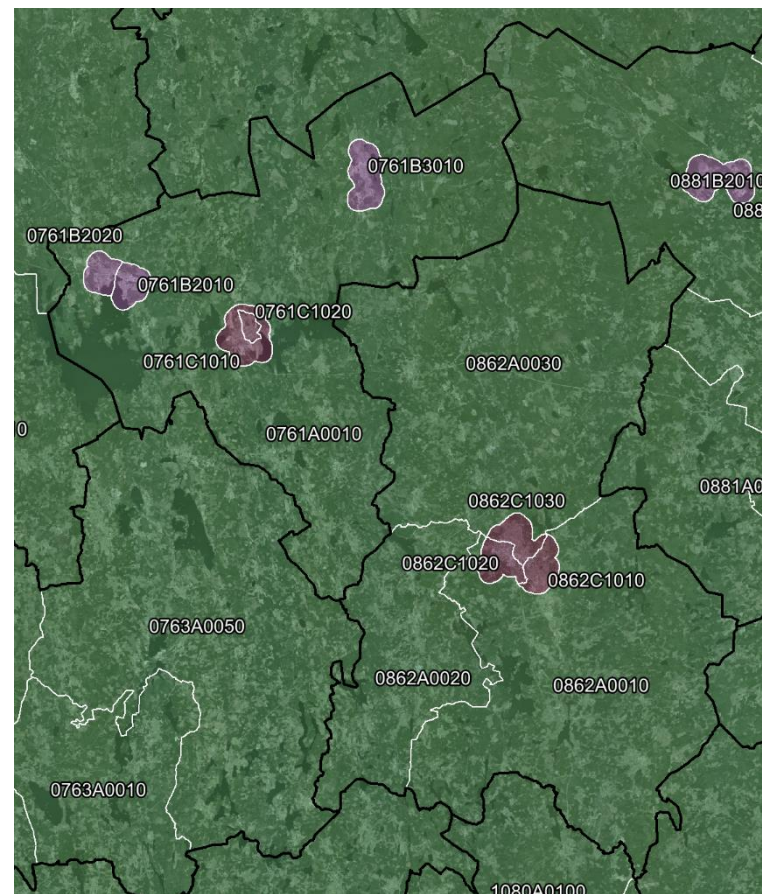
0761	B	3
0761	B	2
0761	C	1
0761	A	0

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -
Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

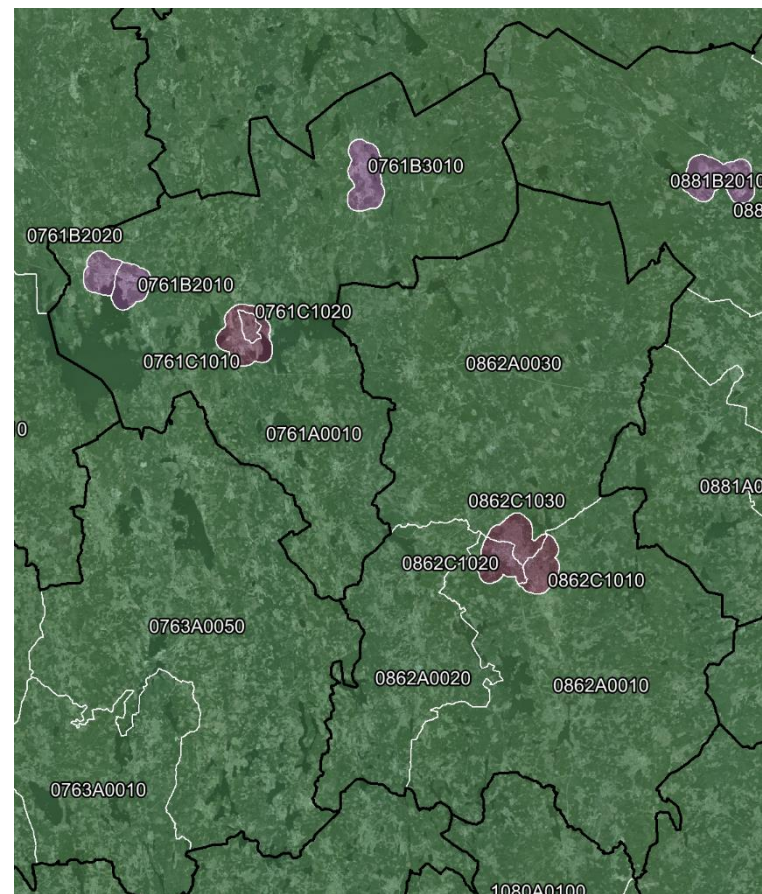
0761	B	301
0761	B	202
0761	C	101
0761	A	001

Kodsättning av DeSO

Län – Kommun – Gruppering ABC -
Sorteringsnummer - Löpnummer – Reservplats

0761	B	3010
0761	B	2020
0761	C	1010
0761	A	0010

Län

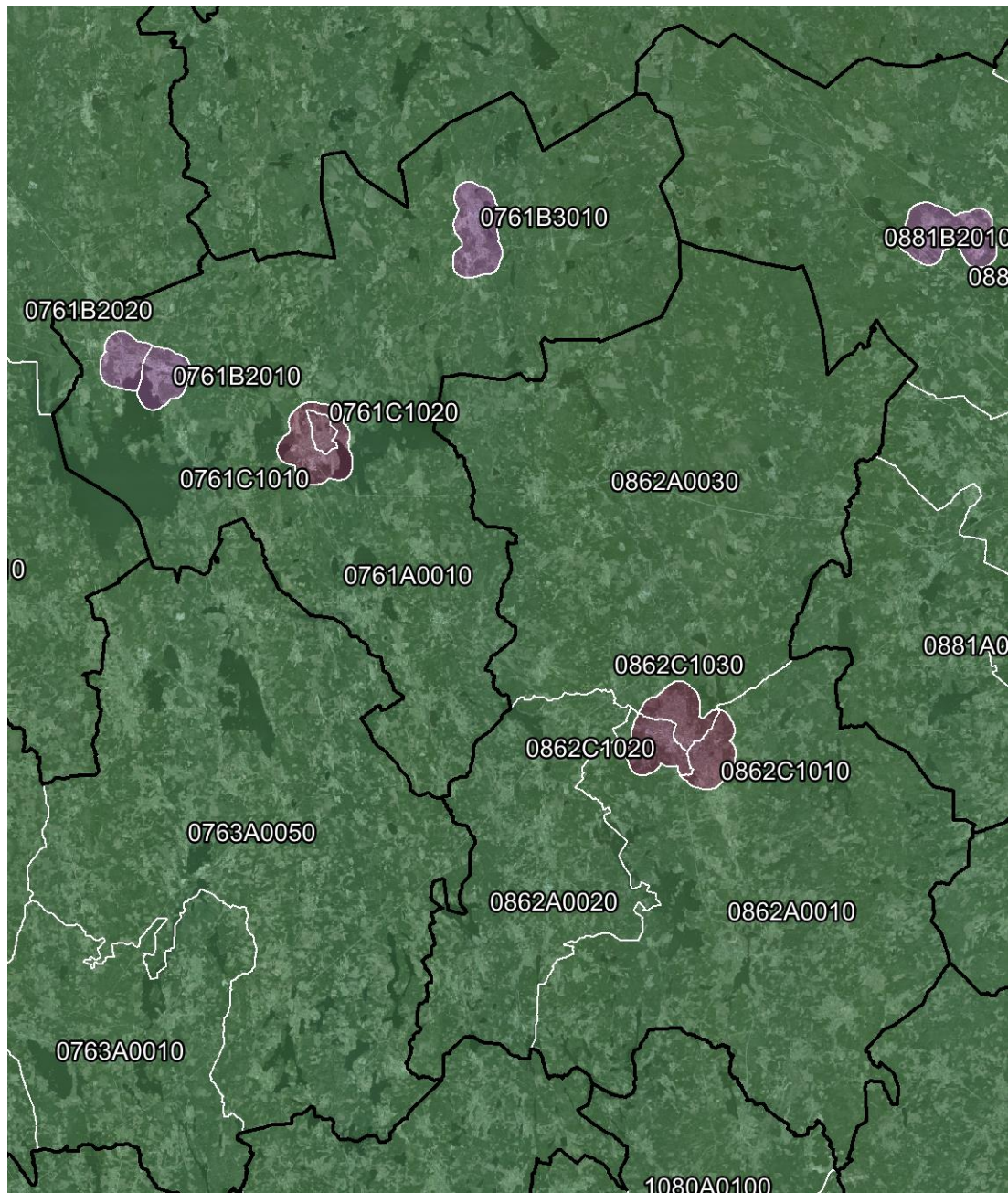
Kommun

Gruppering ABC

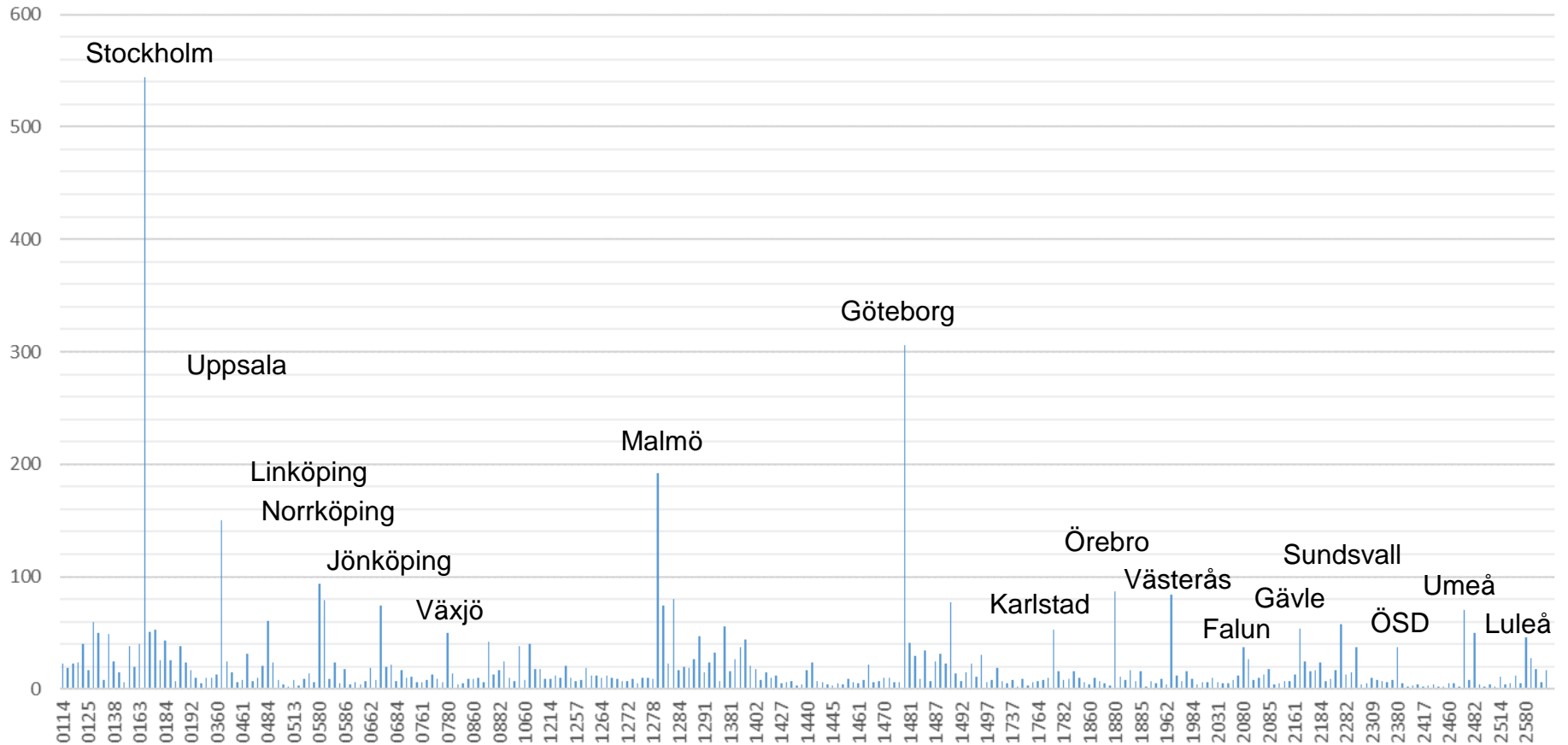
Sorteringsnummer

Löpnummer

Reservplats

Antal DeSO per kommun

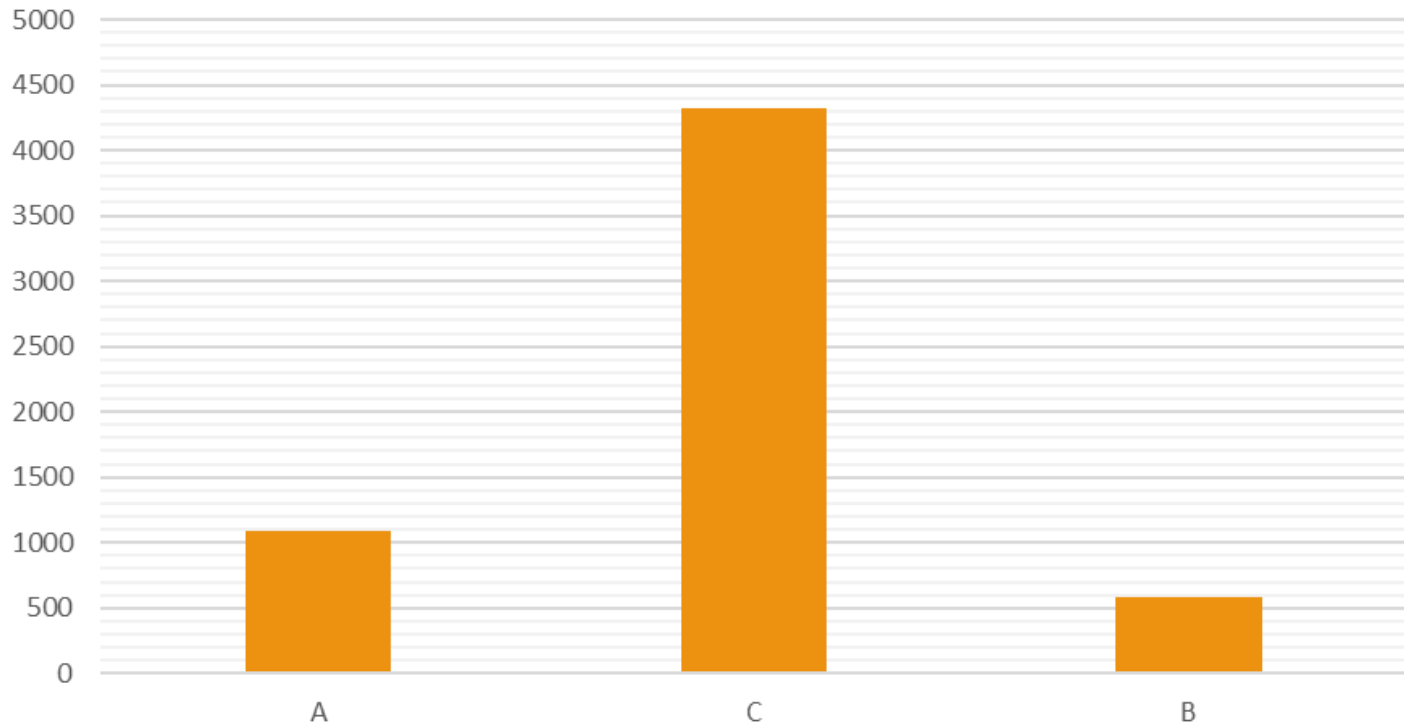

Antal DeSO med ABC-gruppering

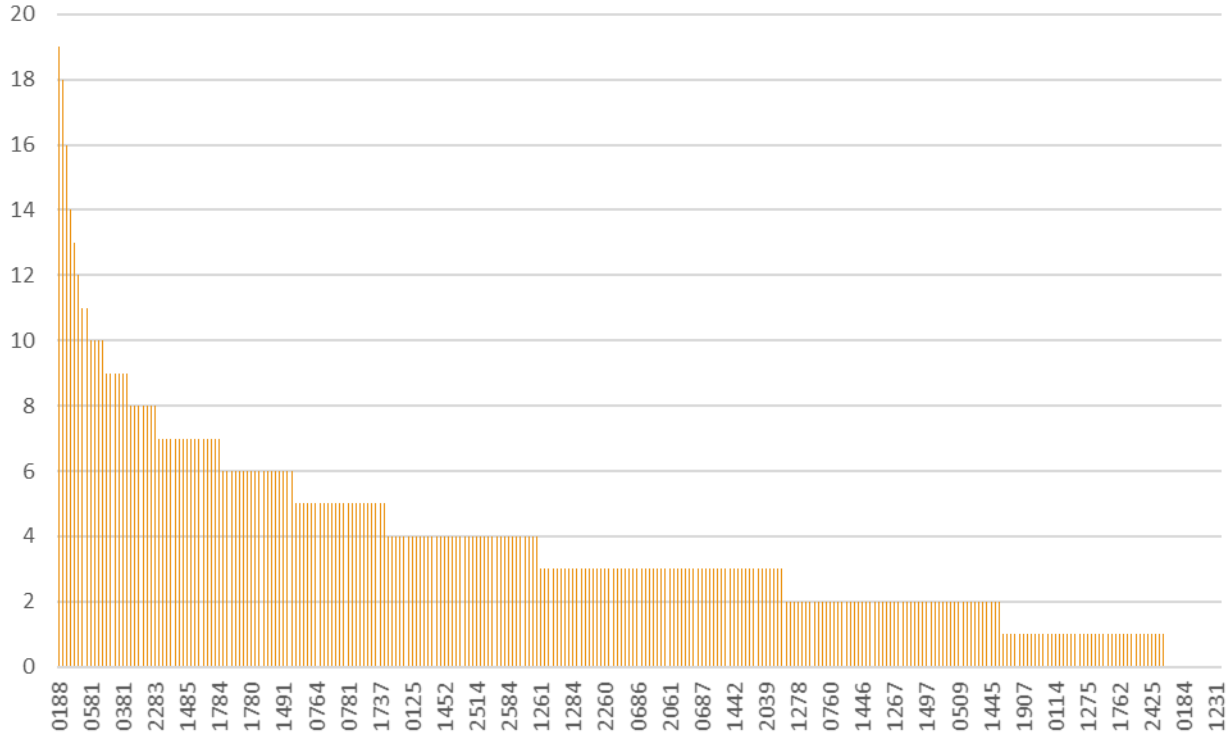
Antal DeSO

Antal A-grupperingar per kommun

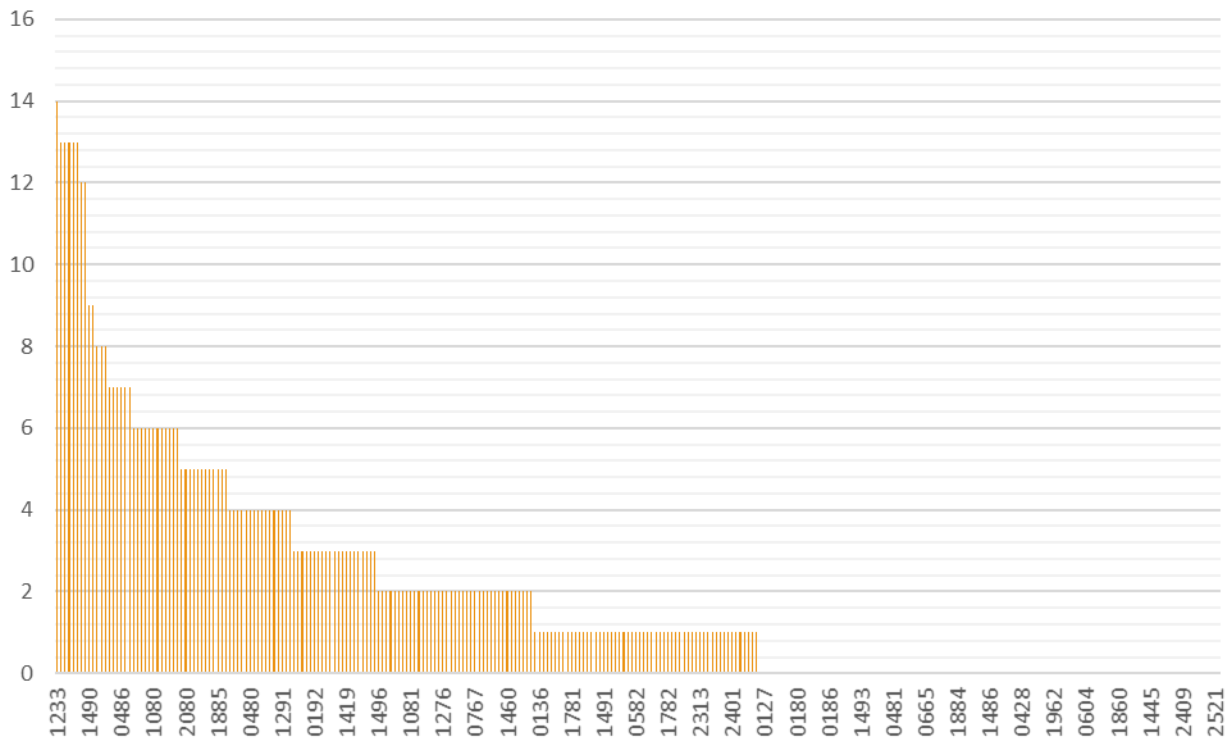
Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

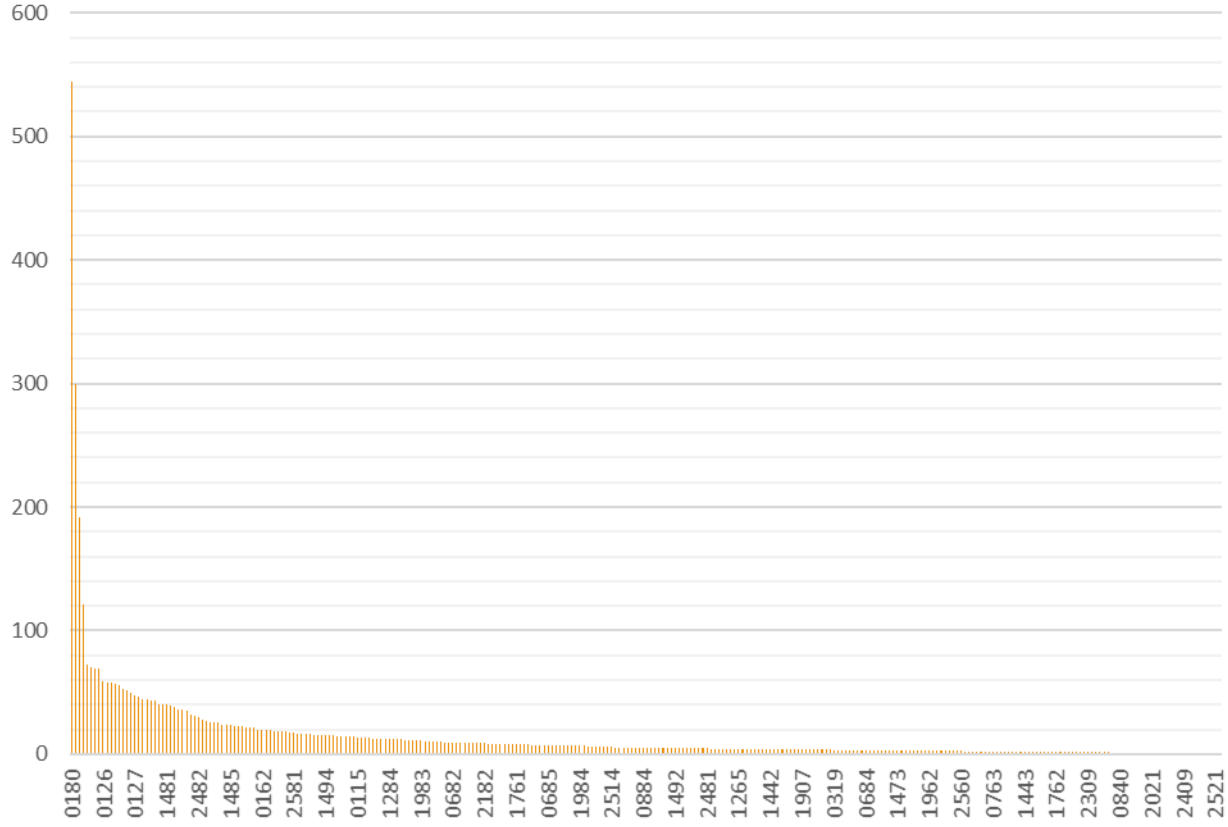
Antal B-grupperingar per kommun

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Antal C-grupperingar per kommun

Avslutningsvis

- SAMS kommer att fasas ut
- Ingen nyckel mellan SAMS och DeSO
- DeSO innehåller 5 985 områden
- DeSO redovisas bara med en kod
- DeSO publicerades i januari 2018
- Gränser som öppna data
- Totalbefolkning

Att arbeta med DeSO

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Att arbeta med DeSO

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Att arbeta med DeSO

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

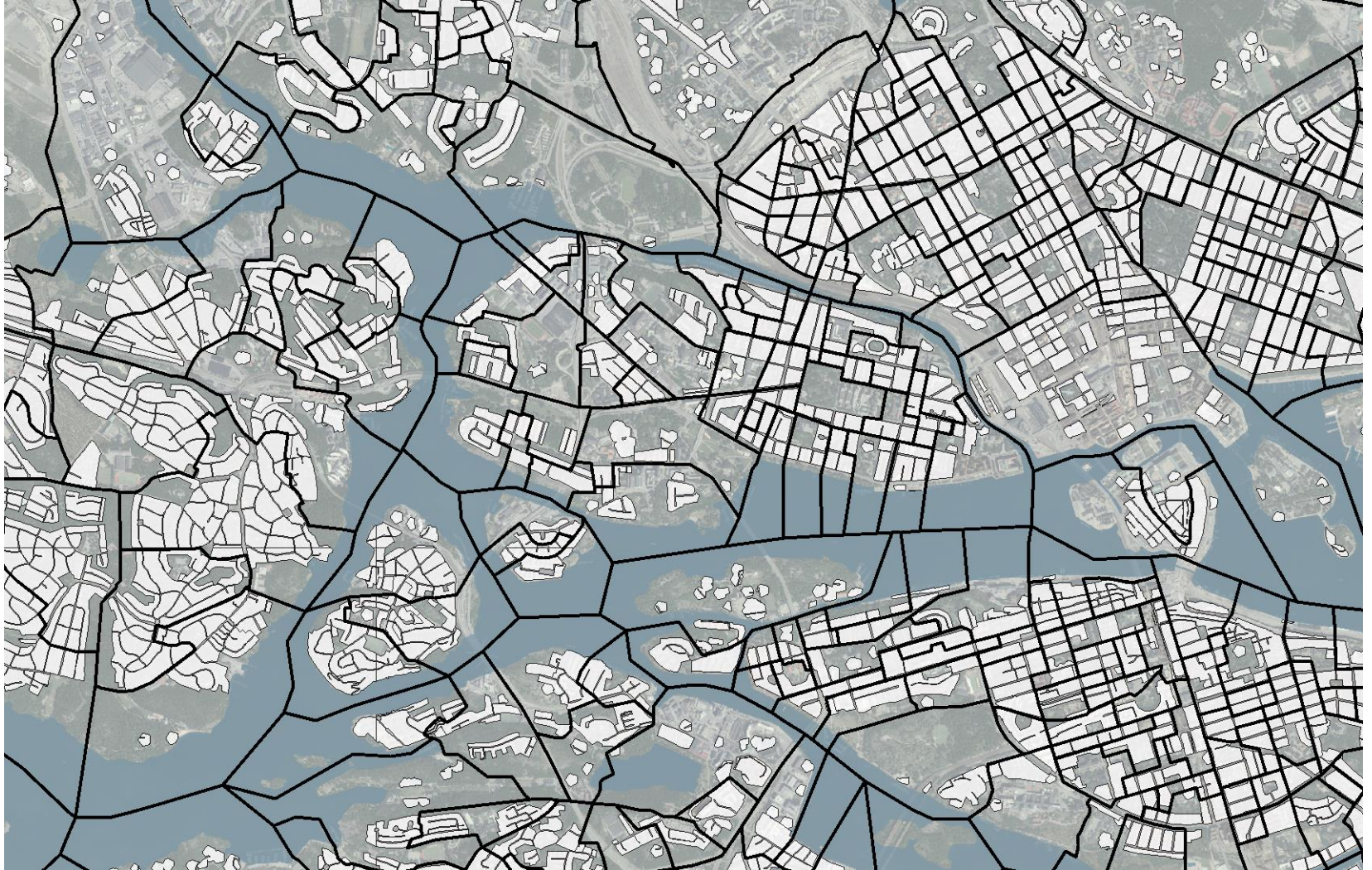

Att arbeta med DeSO

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

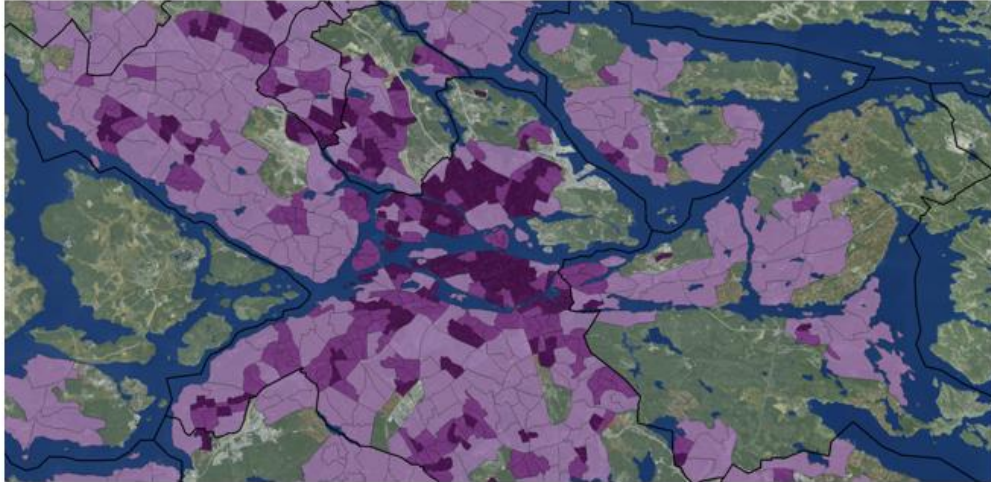
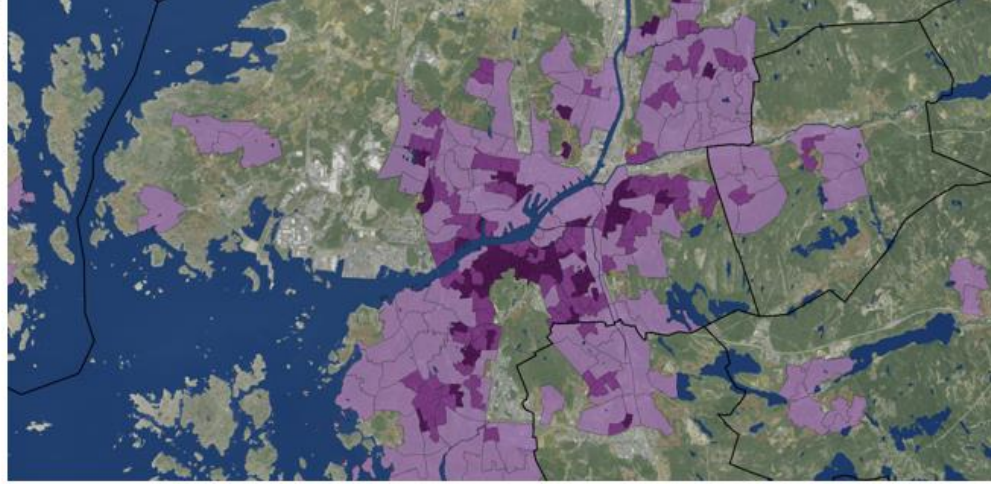
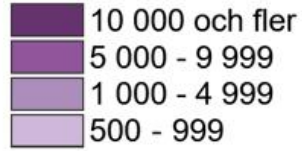

Befolkningstäthet

Befolkningstäthet per DeSO
Invånare/kvadratkilometer

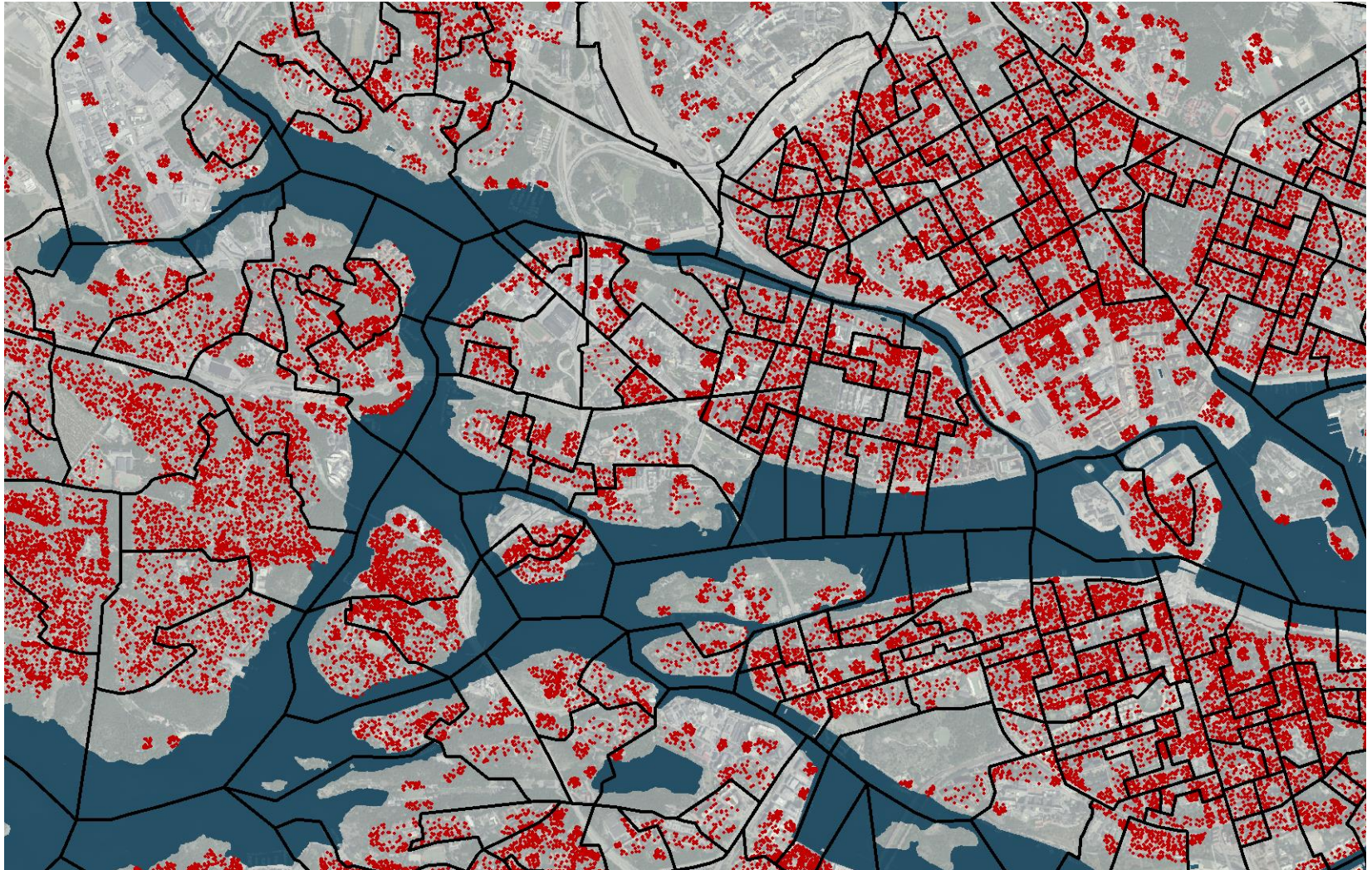

Densitet – höga / låga värden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

1 punkt motsvarar 50 individer

- Sverige i siffror >
- Publiceringskalendern
- Nyckeltal för Sverige
- A-Ö
- Internationell statistik >
- Regional statistik och kartor >**
  - Regionala indelningar >**
  - Kartor över indelningar
  - Digitala gränser
  - Län och kommuner >
  - DeSO – Demografiska statistikområden**
  - Distrikt
  - Församlingar >
  - Kyrkliga indelningar
  - Funktionella regioner och kommungrupper
  - Abonnera på indelningsändringar
  - REGINA – uttagssystemet för regionala indelningar
  - Regionala korttidsindikatorer
  - Geodata >
  - Statistikatlaser
  - Statistiknyheter >

DeSO – Demografiska statistikområden

Här hittar du information kring SCB:s nya regionala indelning DeSO - Demografiska statistikområden. Den rikstäckande indelningen gäller från 1 januari 2018 och följer läns- och kommungränserna.

DeSO delar in Sverige i 5 985 områden som vid starten har mellan 700 och 2 700 invånare. Indelningen tar hänsyn till de geografiska förutsättningarna så att gränserna, i möjligaste mån, följer exempelvis gator, vattendrag och järnvägar. Viktiga byggstenar som använts för att skapa DeSO är tätorter och valdistrikt.

DeSO kommer att vara stabil och inte ändras över tid, men det finns en möjlighet att dela områden i framtiden om de blir för stora befolkningsmässigt. Indelningen följer läns- och kommungränserna. Om någon förändring sker i dessa indelningar kommer gränserna till DeSO att följa efter.

Unika koder på nio positioner

DeSO har unika koder på nio positioner. De första fyra positionerna visar vilket län och kommun området tillhör då den utgörs av läns- och kommunkod. Den femte positionen är en bokstav – A, B eller C, som grupperar DeSO i tre olika kategorier.

Ett DeSO i kategori A ligger till största delen utanför större befolkningskoncentrationer eller tätorter. DeSO i kategori B ligger till största delen i en befolkningskoncentration eller tätort, men inte i kommunens centralort. I kategori C finns DeSO som till största delen ligger i kommunens centralort. Totalt återfinns 18 procent av DeSO inom kategori A, 10 procent inom kategori B och 72 procent inom kategori C.

Sorteras geografiskt

Följande tre positioner är ett löpnummer där DeSO sorteras geografiskt. Sorteringen utgår från varje kategori och startar i söder och går norröver. I en kommun kan det förekomma flera befolkningskoncentrationer utanför

Se även

[REGINA – uttagssystemet för regionala indelningar](#)

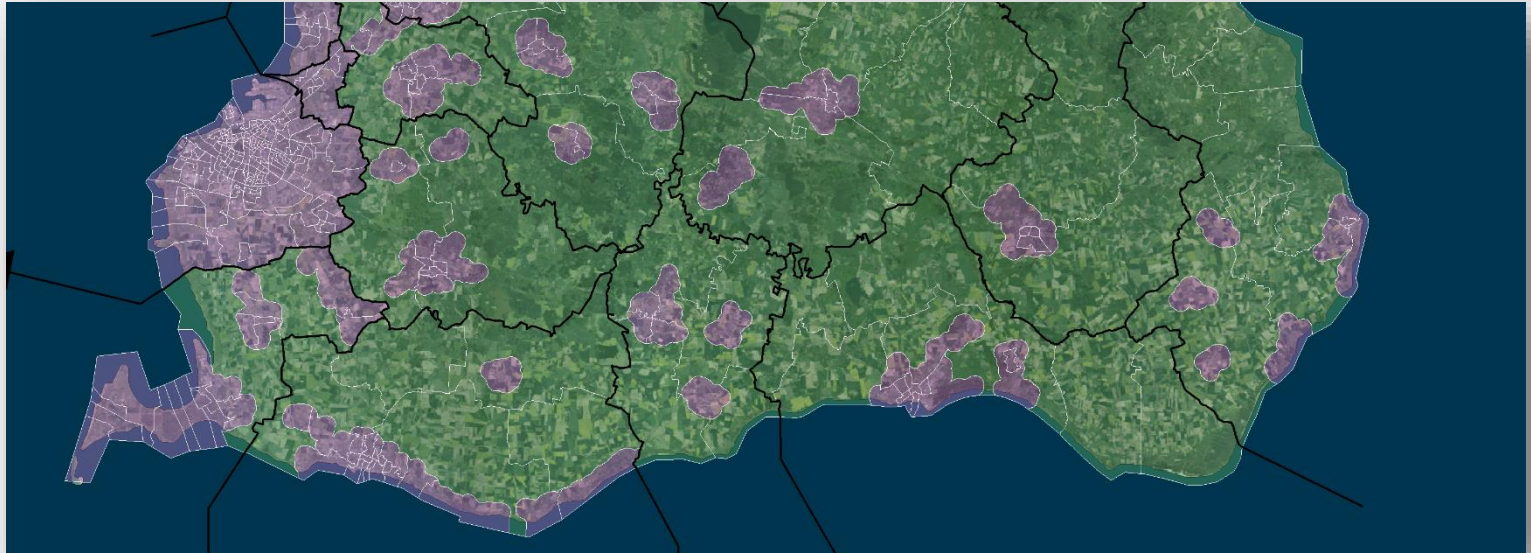

Demografiska statistikområden

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Stefan Svanström
Regioner och miljö

E-post: stefan.svanstrom@scb.se

 www.linkedin.com/in/stefansvanstrom

facebook.com/statisticssweden

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

[statistiska_centralbyran_scb](https://instagram.com/statistiska_centralbyran_scb)

